1992.
VIII. évf. 5. (58.) szám
Ára: 65 Ft

video magazin

SZTÁRPORTRÉ:
DEMI MOORE

TESZT: MINI KAMKORDEREK

Rajzfilmek reneszánsza

A Tutti Frutti-sztár:
KISZEL TÜNDE

NICK NOLTE,
a szerep megszállottja

Kedves Olvasó!

Másfél évtizede még elképzelhetetlennek tűnt, hogy idővel nem lesz már olyan magyar család, amelynek otthonában vagy rokoni, baráti környezetében ne lenne képmagnó. Talán ugyanígy tűnik elképzelhetetlennek, hogy a ma újdonságnak számító videótechnikai csodák majdan a mi otthonainkba is beköltöznek. Így a széles képernyőjű televíziók; a „pehelysúlyú", egyre tökéletesebb kép visszaadására képes mini kamkorderek; a hordozható, tíz centiméter átlójú képernyővel egybeépített VHS-képmagnók (melyek olyan aprók, hogy szinte kilóg belőlük a kazetta); a legújabb CD–I lejátszók interaktív képlemezekkel, melyekkel kommunikálni is lehet; vagy a videóprinterek, amelyek egy perc alatt kinyomtatják a kamerával rögzített tetszés szerinti képet.

Mindezek az elmúlt évek kutatásainak eredményei. Nemrégiben a Philips és a Sony szakmai bemutatóin nyílt alkalmunk megnézni és kipróbálni e vadonatúj készülékeket, melyek egy-két hónap múlva már az európai üzletek polcaira is kikerülnek. Áruk pedig szinte olcsóbb lesz, mint amennyibe a képmagnók kerültek sikerpályájuk hajnalán. Ez ugyan ma még talán kevéssé vigasztalhat bennünket, ám némi reménnyel mégis eltölthet.

Falus Tamás

Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti vezető: Czifferszky Attila
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség és levélcíme:
1027 Budapest, Csalogány u. 9–11.
Telefon: 201-0166, Telex: 22-5138
Fax: 201-1925
Kiadja a
Pergamen Rt®
Felelős kiadó:
Belán Gábor vezérigazgató
Nyomdai előkészítés:
HEPTA Grafikai Stúdió
Műszaki vezető: Maros Pál
Nyomás: Kossuth Nyomda
Fv.: Székely Károly vezérigazgató
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető a Kiadónál, bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, XIII., Lehel u. 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 sz. pénzforgalmi jelzőszámra
HU ISSN 0237-5141

VIDEO magazin

Demi Moore

A MOKÉP videokiadó címe:
1081 Budapest, Fiumei (volt Mező Imre) út 25. T.: 1135-241

A 13 éves csinos kislány, Vic és barátai kezdő lépéseiket teszik a szerelem kanyargós ösvényein. Az iskolában és a házibulikon állandó témát jelent, hogy kinek ki tetszik, ki mikor csókolózott először, és mi történt előző este a sötét moziban. De nemcsak a tinik szenvednek szerelmi bánattól: olykor a szülők sem igazodnak el saját érzéseik között. A féltékeny fogorvos papa például összeverekszik szép szőke felesége hódolójával, aki nem más, mint a lánya némettanára...

Színes, szinkronizált francia vígjáték
Főszereplők: Sophie Marceau, Brigitte Fossey, Claude Brasseur
Rendezte: Claude Pinoteau
105 perc

Lucky Luke beszélő lova hátán üget a vadnyugaton, míg egy táviratkihordó rájuk nem talál a rossz hírrel: a négy Dalton fivér megszökött a börtönből!
Nyomukat követve a gyors fegyverforgatásáról híres hős elindul Kanadába, hogy elkapja a gonosztevőket, akik lopott hintón, csíkos rabruhában és álnéven menekülnek előle...

Színes, szinkronizált francia rajzfilm
Készítette: Morris és Gilberte Goscinny
82 perc

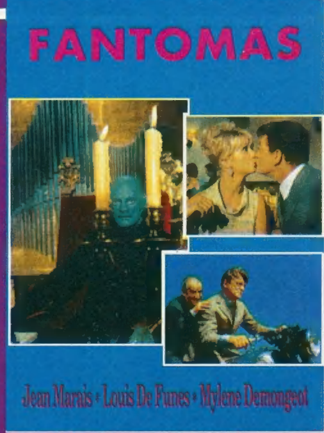

Vannak emberek, akiket születésüktől fogva üldöz a balszerencse. Ők azok, akik mindig lekésik a vonatot, új öltönyüket leöntik kávéval, több tucat egyforma üres szék közül biztos, hogy arra az egyre ülnek le, amelyiknek törött a lába. A gazdag és fiatal Marie Bens pontosan ilyen, vadul sodródik egyik katasztrófából a másikba, míg egy napon nyomtalanul eltűnik. Környezete szerint csak egyvalaki tudja megtalálni: az a férfi, aki éppúgy, mint a lány, képes megtalálni az utcán az egyetlen gödröt, csak hogy belezuhanhasson...

Színes, szinkronizált francia filmvígjáték
Főszereplők: Pierre Richard, Gérard Depardieu
Rendezte: Francis Veber
90 perc

Fantomas egész Franciaországot rettegésben tartja. Egy fiatal újságíró, Fandor és fotóriporternő menyasszonya, Hélène szenzációs cikket közöl a rettegett alakról, aki viszont bosszúból elrabolja az újságírót azt állítva, hogy nevetségessé tették őt. Juve felügyelő – Louis de Funès – a fogságból kiszabaduló Fandort üldözni kezdi, mert szerinte Fantomas cinkosa. A későbbiekben a rendőrség magát Juve felügyelőt is meggyanúsítja, úgyhogy hamarosan egy zárkában találják magukat, miközben Fantomas továbbra is szabad, s újabb terveket sző...

Színes, szinkronizált francia–olasz kalandfilm
Főszereplők: Louis de Funès, Jean Marais, Mylène Demongeot
Rendezte: André Hunebelle
100 perc

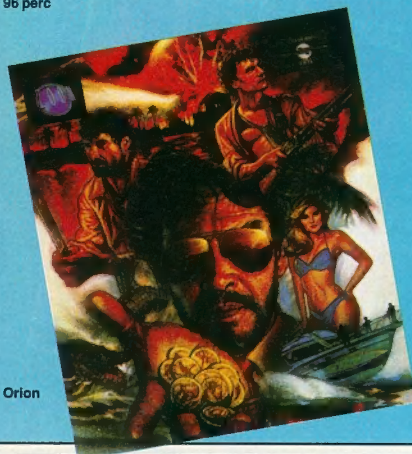
A filmeket megtalálja a Video Nivó ügynökségnél is:
1081 Budapest, Köztársaság tér 10. T.: 113-9837

Menekülés a pokolból

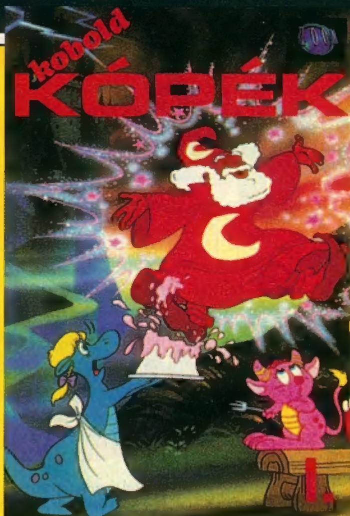
(Florida Straits)

20 év kubai börtönökben... Egy asszony szerelme és 2 millió dollár vonz Floridába néhány férfit a pokolból. Katonák és banditák szegődnek nyomukba, és a végén már puszta életükért futnak. Vagy kínál mást is a floridai part?

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Főszereplők: Raul Julia, Fred Ward, Daniel Jenkins
Rendezte: Mike Hodges
96 perc

Orion

New World International

Zedonia királyságának trónjára Dexter herceg léphetne, de a gonosz varázsló, Renwick megszerzi a koronát. A hercegnek menekülnie kell, így találkozik Phineassal, a különc kis varázslóval. És egy kísérletük nyomán eloszlik a füst, és ott van három kis bájos mágikus figura, akik Dexter herceggel együtt sok mulatságos kalandba bonyolódnak. A kis varázslók minden jó szándéka ellenére a dolgok balul sülnek el és hogy milyen véget érnek...?

70 perc

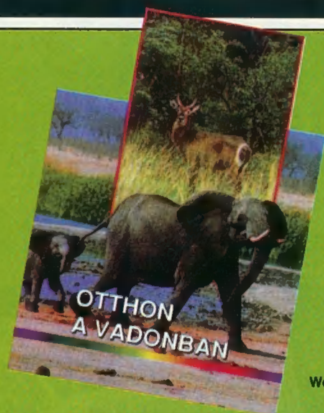

A párizsi alvilág kulisszái adják a keretet Charles Bronson filmjéhez. Hősünk belesodródik a párizsi kábítószercsempészek öntörvényű alvilágába, amelyet amerikai volta miatt nem mindig ért meg. És aki ennek a világnak a törvényeit nem ismeri, az állandó veszélynek van kitéve, s csak magára számíthat...

Színes, szinkronizált francia–olasz bűnügyi film
Főszereplők: Charles Bronson, Liv Ullmann, James Mason
Rendezte: Terence Young
94 perc

Phoenix International

World Life Video

Kétezer év titok. Afrika még akkor is ismeretlen, ha csaknem minden részét, flóráját és faunáját feltérképezték. A szavannában mégis úgy tűnik, hogy az élet most kezdődött, és az állat az úr. Csak néhány babuin törzs él itt távol a szavanna királyaitól; az oroszlánoktól és elefántoktól.

Színes, szinkronizált természetfilmek
Fényképezte és rendezte: Eduard Zingg
60 perc

New World International

Queenie az indiai Kalkutta nyomornegyedében nőtt fel. Arról álmodozik, hogy Hollywoodban nagy sztár lesz. A fiatal egzotikus szépség kénytelen elszökni, mert gyilkossággal vádolják, amit nem ő követett el. Londonba érkezik, a szegénységgel küzd, de hamarosan karriert csinál. David König filmrendező megszereti Queenie-t, és mindent elkövet, hogy a felesége legyen, annak ellenére, hogy tudja, Queenie Lucient, a fotóst szereti. David szerepet ad Quennie-nek. A baj akkor kezdődik, mikor visszatérnek Kalkuttába. Vajon a régi vád rácsok mögé teszi a szépséges Queenie-t, vagy végre igazán boldog lesz...?

Színes, szinkronizált háromrészes amerikai film, 1986
Főszereplők: Joss Ackland, Martin Balsam, Kirk Douglas
Rendezte: Larry Peerce

Made in L.A.

A híres Miami Vice tévésorozat alkotójának, Michael Mann-nek látványos elemekkel teletűzdelt, akciódús krimije e film. Egy Los Angeles-i rendőr elmés küzdelme egy olyan rablóbandával, mely magas színvonalú technikával követi el bűntetteit.

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Scott Plank, Michael Rooker, Ely Pouget, Vincent Gustaferro
Írta és rendezte: Michael Mann
92 perc

World International Network

PM Entertainment

Utcai bűnügyek

Brian O'Neal nyers modorú, becsületes zsaru, akinek két társával, Tony Carterrel és Flannigannel sikerül megtörni egy utcai kölyökbandát, és felesleges energiájukat és haragjukat a kung fu ringjébe terelni. Ezzel az utcák bandavezére, Gerardo hatalma is csökkenni látszik, aki egyformán tüzel rendőrökre, civilekre...

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm, 1991
Főszereplők: Dennis Farina, Michael Worth, Patricia Zehentmayr
Írta és rendezte: Stephen Smoke

Helena és Alex testvérek, titkuk, hogy „Scanners"-ek. Helena szép és intelligens, de mindennapi munkáját megzavarja egy borzalmas fejfájás. Nem bírja tovább elviselni, és gyógyszert kezd szedni, ami megváltoztatja egyéniségét. Megöli nevelőapját, és elhatározza, hogy megváltoztatja a világot. Alex kétségbeesetten próbálja megállítani Helenát a terv végrehajtásában. Sikerül-e Alexnek szembeszállnia és megakadályozni Helena tervét...?

Színes, szinkronizált amerikai film, 1991
Főszereplők: Liliana Komorowska, Velérie Valois, Steve Parrish
Rendezte: Christian Duguay
101 perc

A Video 2000 címe:
1142 Budapest, Rohonc u. 3.

Amikor csak a minőség számít!

Holland Rt. irodatechnikai szalon

VHS STÚDIÓKAZETTÁK

A professzionális videotechnikában a csúcsminőség alapkövetelmény. Ma már az amatőrök sem mondhatnak le a VHS PRO Stúdiókazetták egyedülálló műszaki paramétereiről.
A kommersz kazetták használatát sem az ár sem pedig a minőség nem indokolja.

Ezt Önnek is ki kell próbálnia!

VHS–NTC–HGX (PHILIPS ház & BASF szalag)			VHS–BASF–PROF. HIGH GRADE (back coated)		
VHS PRO kazetta NTC	30 perc	**180 Ft**	VHS PRO kazetta BA	30 perc	**240 Ft**
VHS PRO kazetta NTC	60 perc	**220 Ft**	VHS PRO kazetta BA	60 perc	**300 Ft**
VHS PRO kazetta NTC	90 perc	**239 Ft**	VHS PRO kazetta BA	90 perc	**320 Ft**
VHS PRO kazetta NTC	120 perc	**268 Ft**	VHS PRO kazetta BA	120 perc	**360 Ft**
VHS PRO kazetta NTC	180 perc	**349 Ft**	VHS PRO kazetta BA	180 perc	**420 Ft**
BETACAM Broadcast ST	20 perc	**1.188 Ft**	S-VHS Broadcast	30 perc	**1.580 Ft**
BETACAM Broadcast ST	30 perc	**1.386 Ft**	S-VHS Broadcast	60 perc	**1.650 Ft**
BETACAM Broadcast ST	20 perc	**3.120 Ft**	S-VHS Broadcast	120 perc	**1.690 Ft**
BETACAM Broadcast SP	60 perc	**5.390 Ft**	S-VHS Broadcast	180 perc	**1.830 Ft**
BETACAM Broadcast SP	90 perc	**8.250 Ft**	Műanyag kazetta tartó doboz		**48 Ft**

Árengedmények:

50.000 Ft felett **6%** vagy
100.000 Ft felett **8%**
készpénzfizetés esetén **+1%**

+ ÁFA

HOLLAND Rt.
Irodatechnikai szalon

1124 Budapest, Meredek u. 27. **Tel: 185 3755 Fax: 166 7641**

A TRÜKK BIRODALMA

Molnár Miklós H.S.C.*

X.

Sorozatunk a fotó- és filmtrükkök bőséges tárházából azokat az eszközöket, módszereket, fogásokat veszi sorra, amelyek videókamerához is alkalmazhatók. Ezeket az ismereteket azok a videósok is hasznosíthatják, akiknek nincs fotós vagy filmes „előéletük”

TÜKÖRTRÜKKÖK

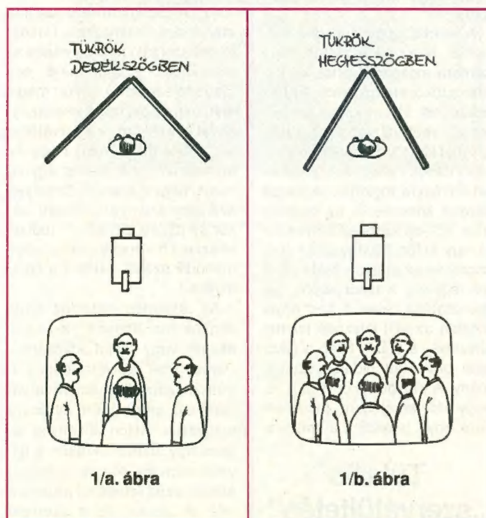
Képsokszorozás

A derékszögbe állított két síktükör a közéjük állított szereplőt megsokszorozza. Az eredmény négy személy, különböző helyzetben. Lásd *1/a ábra.* A tükröket hegyes szögbe összébb zárva, egyre nő a számuk. Az objektív látószögétől és a tükrök méretétől függően akár tíz hasonmás nézhet egymással farkasszemet. Lásd *1/b ábra.*

Egy szereplőt végtelen sok számban megsokszorozhatunk, ha két egymással szembefordított, párhuzamos helyzetű tükör közé állítjuk. Így készítettem az egyik tv-műsorhoz képsokszorozást. Lásd *2. ábra.* Ha a szereplő önmagát nézi a tükörben, akkor csak minden második tükörképe látszódik szemből, viszont oldalra fordulásakor, profilból, valamennyi egy irányba fog nézni. A felvétel a *3/a ábra* szerint, a tükör szélétől készült. Felső nézőszögből is elkerülhető, hogy a kamera képbe kerüljön. Lásd *3/b ábra.* A kamera elhelyezésének harmadik módját a *3/c ábra* mutatja. A kamera szemszögének megfelelő helyen az egyik tükör foncsorozását le kell kaparni. Az esetleg észrevehető kerek nyílás tükörképét valamilyen témához illő kellék ügyes elhelyezésével tüntethetjük el.

2. ábra

1/a. ábra

1/b. ábra

Három azonos méretű tükör hasábbá összefogva a belsejébe helyezett motívumot az előző tükrözésekhez képest még változatosabb képekre bontja. Valóságos tükörútvesztő alakul ki. A *4/a ábra* felülnézeti rajzán az eltávolított foncsorozáson néz be a kamera. A *4/b ábrán* a kissé megnyitott tükrök közül készül a felvétel.

Kaleidoszkóp-effektet úgy készíthetünk, hogy két derékszögben beállított tükörlapot háztető módjára a szereplő arca elé helyezünk. Így a valódin kívül három hasonmás keletkezik. Lásd *5/a ábra.* Kisebb szögbe állított tükrök több szereplőt eredményeznek. Tükrökből készült háromoldalú hasáb szintén körbe helyezi a figurákat, ezúttal hat példányban. Lásd *5/b ábra.* Körbe forgatható, kis méretű háromoldalú hasábbal, amely éppen ráhúzható az objektívre, káosz hatású felvétel készülhet. Ilyet ábrázol a *6. ábrán* látható felvételem.

Osztott kép

Felmerülhet az az igény, hogy egyetlen snittben a különböző helyszíneken lévő szereplőket egyidejűleg lássuk, például telefonon beszéljenek egymással. Látványos megjelenítésére nagyon alkalmas az osztott kép. Filmnél vagy több videókamerás felvételnél más-más metódust kel követni. Ha egyetlen videókamerával kell megoldanunk ilyen feladatot, az alábbi tükörtrükköt ajánlom, melyet 1986-

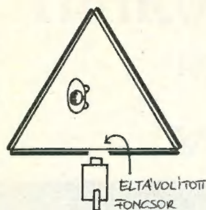

3/a. ábra

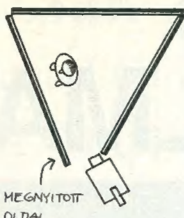
3/b. ábra

3/c. ábra

* A szerző a Magyar Televízió 54 éves operatőre, a Hungarian Society of Cinematographers (H. S. C. = Magyar Operatőrök Társasága) tagja

4/a ábra

4/b ábra

6. ábra

ban a Markos Miklós rendezte Micike és az Angyalok című tévéfilmben alkalmaztam először. Miután itt filmről volt szó, szempontom volt a jobb képminőség és a gazdaságosság is. (Ugyanis a két telefonáló laborban végzett összetrükközése rosszabb képminőséget és nagyobb költséget jelentett volna). A színészi játék szempontjából is előnyös volt a két szereplő egyidejű felvétele. A snitt képernyőről lefotózott jelentősebb fázisai a *7. ábrán* láthatók.

A szóban forgó jelenetet egy lakásban vettük fel. A színészeket – Szersén Gyulát és Bezerédy Zoltánt –, valamint a kamerát és a tükröt a *8. ábra* szerint állítottam be. A kamerát sínen gurítható fahrtkocsira helyeztük. A kamera „A" helyzetéből látható a rendőrt alakító Bezerédy hazaérkezése, majd a telefonhoz lépése. A tárcsázás után a kamera kissé hátragurul a „B" helyzetig. Közben a kép bal oldala felől egyre jobban láthatóvá válik a tükör, ami ezúttal nem tükörnek hat, hanem egy újabb képnek, hiszen benne idegen lakás látszódik. (Ez egy kis méretű, hordozható transzport háttérfal volt.) Egy pillanat múlva, a csöngetés hangjára Szersén Gyula belép a félbe osztott képmező üres térfelébe, és felveszi a telefont. A telefonálás befejezésével mindketten leteszik a kagylót, a kamera „A" helyzetbe visszagurulásával a *wisch* visszahúzódik (a kép kettéosztottsága megszűnik), és tovább követjük a rendőr játékát.

A felvétel előkészítése a végleges osztott kép beállításával kezdődött. A tükör optimális helye a rendőr és a kamera „B" helyzete közötti távolság felénél volt. Így komponáltam a képet, hogy a középvonaltól jobbra eső térfélen Bezerédy Zoltán, a bal oldalon a kb. 45°-os szögben rögzített tükör látszódjon. Az 50x70 cm méretű tükör keret nélküli volt. Befejezésül már csak Szersén Gyulát kellett olyan helyre állítani, hogy a kamera megfelelő méretben lássa a tükörben. Arra törekedtem, hogy a színészek közel azonos plánban, azaz egyforma távolságban legyenek a kamerától. Ez legegyszerűbben objektívvel történő távolságméréssel végezhető el.

A kamera kocsizása nélkül is megvalósítható a tükrös osztott kép – varióval. A két felvételi módszer hatásában különbözik egymástól – kocsizással tagolttá, térbelivé válik a kép, és ez a legtöbb esetben előnyt jelent a síkhatású variózással szemben. A kamera elfordulása (svenkelése) is módot ad arra, hogy a tükör bekerüljön a képbe, félig vagy csak a képmező egyik sarkába.

A feladatot úgy is megközelíthetjük, hogy a képosztást ne a kamera mozgása váltsa ki, hanem a tükör elmozdulása. Ehhez össze kell állítani olyan fakeretet, melynek vájatában csúsztatni lehet kb. 13x18 cm méretű felületi tükröt. Felvételhez a kamerát állványra rögzítjük. A tükrös keretet közvetlenül az objektív előtt, 45°-os szögben helyezzük rá egy külön állványra. (A foncsorozás az objektív felőli oldalon legyen.) A tükör képbe becsúsztatása révén a kép egyik oldalán az elöl játszódó jelenet látszódik, a másik felén a tükör által bevetített oldalsó cselekmény. A mozgó tükör arra is jó, hogy folyamatosan átmehessünk egyik jelenetről a másikra.

5/a ábra

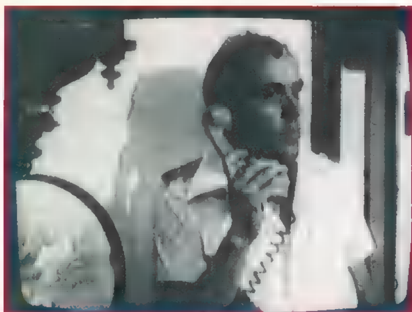

5/b ábra

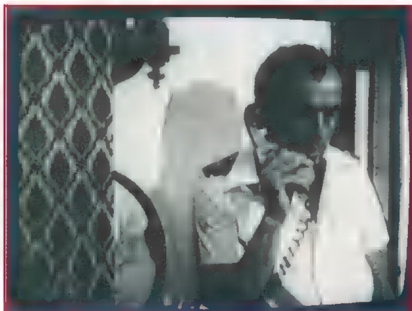
Tükrös „szervátültetés"

Eugen Schüfftan francia operatőrtől származik az eredeti módszer. Eljárását 1923-ban szabadalmaztatta. Sikerrel alkalmazta többek között Fritz Lang híres filmjében, a Metropolisban, valamint Alfred Hitchcock Zsarolásában. A Schüfftan-eljárás lényege, hogy egyidejűleg fényképezhető le a makett épület és ennek egy eredeti méretben felépített részlete (például kapuja), ahol színészek mozognak. Mindezt az objektívhez közel, ferdén elhelyezett felületi tükör segítségével, melynek foncsorozását kis területen eltávolították. E kis nyíláson át csak az élő jelenet (a kapu a színészekkel) látható, míg a tükröző felületből csak a makett épület. Mind a két részképnél egyformán életlenül képződik le az eltávolított foncsor pereme, és ezért észrevétlenül olvad össze a két különböző méretű motívum. A Schüfftan-eljárást ma már ritkán alkalmazzák. Hasonló célt szolgáló más eljárások kiszorították. (Lásd majd egy újabb fejezetben.) Amiért mégis ajánlom, az az, hogy alkalmazásával új trükköm, a „szervátültetés" valósítható meg. Hogy ez mit jelent? Ha a szerep úgy kívánja, hogy a szereplő szörnyen szeretne *szörnyet* alakítani, akkor se jöjjünk zavarba – tudunk készíteni harmadik szemet vagy második szájat, például a homlokára...

Az „átültetés"-trükkhöz szükségünk van „donorra", aki egyik szemét vagy száját „kölcsönzi". Persze csak a felvétel idejére. A trükk mozdulatlan kamerával valósítható meg, ezért állványra helyezzük. Külön állványon legyen egy felületi síktükör, a felvétel irányára 45°-os szögben, foncsorozott rétegével a kamera felé. A „donor" és a szereplő szintén nem mozoghat, ezért ültessük őket például karosszékbe a *9. ábra szerinti* helyekre. Célszerű fejtámaszt is mögéjük

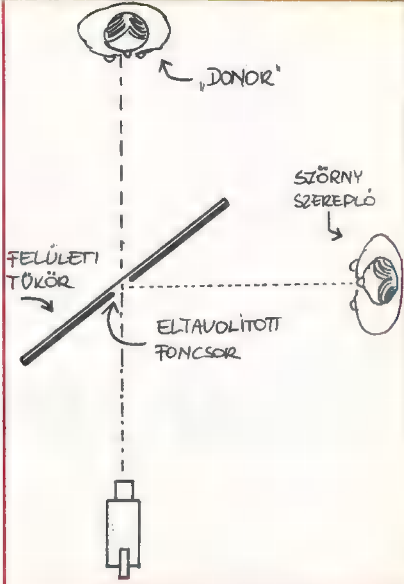
7/a ábra

7/b ábra

7/c ábra

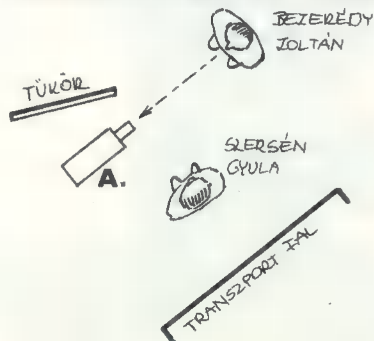

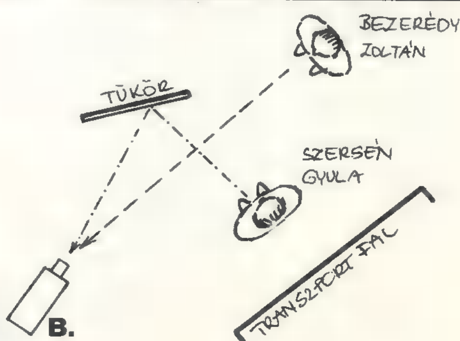
9. ábra

tenni, mivel a szereplők csak szemüket és szájukat mozgathatják. A hatásosabb kép érdekében a tükörből látott szereplőről közeli vagy félközeli plánt állítsunk be. A keresőben ellenőrizve, a tükrön jelöljük meg azt ■ pontot, amely ■ szereplő homlokával azonos helyre esik. A foncsornak ezt a körömnyi területét ovális alakban csiszoljuk le (például fogkrémmel). Az így átlátszóvá tett lyukon keresztül állítsuk be a „donor" „átültetésre" szánt szemét vagy száját. Ügyeljünk arra, hogy a szereplőre és a „donorra" azonos irányú és erősségű fény világítson. Eltérő testszínek problémát okozhatnak az „átültetéskor" Ezt elkerülendő, azonos sminkfestéket kell használni. Úgy gondolom, a szörny arcjátékához nem kell tippeket adnom annak, aki erre vállalkozik. A jelenet más, távolabbi beállításaihoz a szörny plusz-„szervét" maszkként fessük az arcára, mert totálban kevésbé vehető észre a mozdulatlansága.

*

Júniusi folytatásunkban többek között megtudhatjuk, hogyan kell végrehajtani a perspektivikus csalást. Az is kiderül, miért csapta be ■ nézőket egy haditudósító. Következik *A trükk birodalmá*nak XI. része, ■ perspektivikus trükkök és ■ modell-felvételek.

8. ábra

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza

Mini praktikumok

Azóta, hogy ■ Sony piacra hozta első mini kamkorderét, úgy tűnik, nemcsak ■ formatervezők, hanem a konstruktőrök fantáziája is egyre szabadabban szárnyal. Számos példáját láttuk már a szellemesebbnél szellemesebb megoldásoknak, melyek mind a jobb kezelhetőséget, használhatóságot célozták meg. A középosztály klasszikusnak mondható vonalvezetése után igazi ötletparádét ebben a kategóriában láthatunk.

A Sony CCD–TR 55-ös koncepciója óta a minik mind átütőbb sikert aratnak, s ma már nincsen olyan nagyobb gyártó, amelynek kínálatában ilyen konstrukció ne szerepelne. Igazi praktikumuk kicsi súlyukban, egy komolyabb fényképezőgépnél alig nagyobb méreteikben, egyre jobb kezelhetőségükben és nem kevés tudásukban van. Piaci részesedésük is egyre számottevőbb, s a kezdeti előítéletek után terjedésük elsősorban az útifilmeket készítők táborában egyre jelentékenyebb. A Panasonic NV–55E típusának bemutatásakor tettünk már említést arról, hogy ■ piacon egy tucat önálló típus létezik, melyeknek további 16 azonos felépítésű, de más gyártói név alatt megjelenő variációja is megtalálható. Az, hogy mely készülékeknek vannak ikertestvérei, már összetettebb kérdés. E havi tesztünkben például a **Sony CCD–TR 105** típusa megtalálható a piacon *Blaupunkt CCR–810* jelzéssel, *Grundig LC 145E* típusjellel, de ugyanez a konstrukció a *Nikon VN–3100* és a *Ricoh R–67* is.

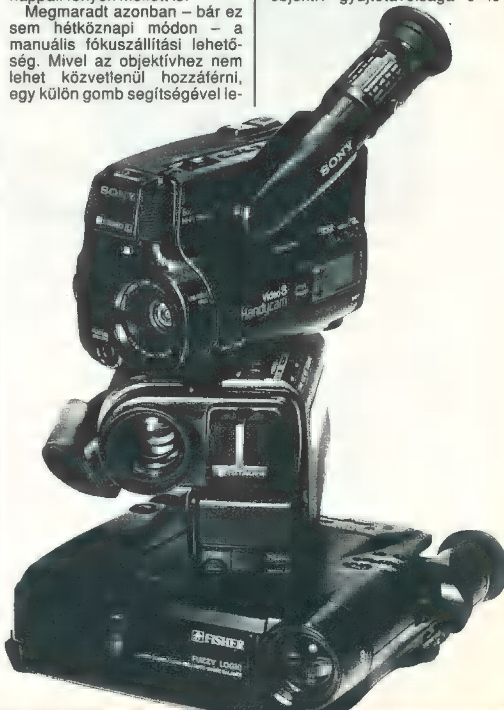
Másik szereplőnknek, a **Hitachi VM–E25E**-nek nincs rokontípusa, mint ahogy az Akai is ritkábban tűnik fel más gyártói jelzések alatt. További érdekesség, hogy míg a piaci felmérések ■ Video–8-asok nagyobb térnyeréséről szólnak, addig ■ nyugat-európai piac újdonságaiból még csak egy-két típus Hi-8 rendszerű, egy S-VHS-C-ben dolgozik, hat konstrukció VHS-C (Mitsubishi, JVC, Panasonic és Akai típusok), és négy Video–8-as (Canon, Hitachi, Sanyo, Sony) kazettát használ.

A tesztünkben szereplő mindhárom készülék – a hazai kínálatból következően – Video–8-as, ezek közül a *Hitachi VM–E25E* és ■ *Sony CCD–TR105E* az újdonság erejével hat, míg a **Fisher FVC–P770** egy igencsak figyelemre méltó Sanyo kamkorder-rokonkészüléke.

A Hitachi twist-mechanizmusnak keresztelt konstrukciójának láttán egy jó harminc évvel ezelőtti emlék ugrott be, amikor a 60-as évek elején ■ Royal Szálló teraszán az angol úszók jóvoltából a tesztet készítő először találkozott az egész világot lázba hozó twisttel – mint tánccal. Akkor ■ mozgás dinamizmusa, most a kompakttá tétel szellemessége volt a megnyerő. A Hitachi már ■ VM–C1E típusánál is egy lapos kamkorderrel jelentkezett, melyet kicsavarva lehetett üzemképes állapotba hozni. A VM–E25E-nél azonban egy „Unlock" feliratú gomb lenyomásával elfordítható az egyébként lapos, mindössze 59 mm „vastag" kamkorder felső része, mely az optikát és az elektronikus keresőt tartalmazza; elfordítható, pontosabban lebuktatható ■ kamkorderház mellé. A szerkezet e mozdulattal egy zömök, nagyon jól kézre eső mini kamkorderré alakul át. Az már további szellemes megoldás, hogy ezzel az elfordítással egy időben az optikát védő lamellák is szétnyílnak, szabaddá teszik az objektívet és ■ kamera tulajdonképpen felvételkész állapotba kerül. E helyzetben ■ kezelőgombok jól hozzáférhetők, jól csoportosítottak és megkülönböztethetők. Ebben segítségre vannak a különböző felületi kialakítások, de enélkül is kitapintható ■ keresett funkció kezelőgombja. A VM–E25E-t működésében is – néhány sajátos szolgáltatása mellett – a könnyű kezelhetőség jellemzi. Ezek közé tartozik, hogy a kinyitás után a programautomatika azonnal működésbe lép, és a fényviszonyoknak megfelelően a blende és a megvilágítási idő egymástól függően vezérlődik. Ez ■ gyakorlatban azt jelenti, hogy a fényviszonyoktól függően más-más zársebességet állít be az automatika, ehhez igazodva a blende. Ez utóbbit nem tudjuk változtatni, ■ zársebesség viszont állítható 1/50-től 1/10 000-ig. Nem állítható a fehéregyensúly sem, mindennek ellenére megfelelőnek találtuk a színhűséget esti műfénynél és nappali fények mellett is.

Megmaradt azonban – bár ez sem hétköznapi módon – a manuális fókuszállítási lehetőség. Mivel az objektívhez nem lehet közvetlenül hozzáférni, egy külön gomb segítségével lehet váltani a manuális és autófókusz között, majd kézi állítás esetén egy billenő szabályozóval lehet a szabályozást elvégezni. A beavatkozás elég gyors, bár némi gyakorlat kell a biztoskezű beállításhoz. Erre tapasztalataink szerint még sincs túl gyakran szükség (leszámítva a speciálisabb témaválasztásokat), ugyanis a digitálisan dolgozó és kontrasztviszonyokat kiértékelő autófókusz rendszer nagy biztonsággal állt rá a legoptimálisabb képre.

Külön fejezetet érdemel a készülék zoomtudománya. Az objektív gyújtótávolsága 6–48

mm-ig terjed, ami önmagában 8-szoros átfogást jelent, ez a telehatás azonban elektronikus úton 16-szoros értékig növelhető, és így lesz igaz ■ készüléken is olvasható 16-szoros zoom felirat. Ezzel azonban nem ér véget a nagyítás művészete, mert egy „zoom mode" váltással ■ téma még közelebb hozható egészen 64-szeres hatásig. Mindezt megint csak elektronikus úton oldja meg ■ kis Hitachi, mégpedig úgy, hogy ■ képmezőnek egyre kisebb (végül 1/16-od) részét nagyítja ki. Ez viszont természetesen a képfelbontás romlásával jár együtt. És még valamivel. Már 14-16-szoros zoomolásnál is egyre jobban érződnek a kéz bizonytalanságai, durvábban láthatók a bemozdulások, 16-szoros zoom felett pedig állvány nélkül szinte lehetetlen dolgozni. Ezért is praktikus a zoom-üzemmód-váltás, nehogy túlfussunk ■ még viszonylag kézhez tartható határon. Az állványra könnyen és jól felfogható a kamera, az viszont kevésbé praktikus, hogy a merev keresőrendszer miatt ilyenkor eléggé görnyedten lehet csak operatőrködni. Könnyítheti viszont ■ felvételeket egy csekk-kártya formájú távvezérlő, mely megint csak igen szellemesen a kazettafészek ajtajának belső részében van elrejtve, és egy külön e célra szolgáló gomb segítségével a kazettaajtó nyitása után kipattan. Így szállítás során nem vész el, nem sérül meg, és mindig kéznél [illegible] távvezérlőn egyébként a legfontosabb magnófunkciók és kamerafunkciók vezérelhetők, és [illegible] segítségével is lehet zoomol[illegible] illetve visszanézni a felvétel [illegible]utolsó néhány másodpercét.

A szolgáltatások [illegible]közül megemlítjük még a feliratozási lehetőséget egy beépített [illegible] generátor segítségével, és a menürendszert, mely mind felvételnél, mind visszajátszásnál programozottan teszi lehetővé [illegible] feliratok megjelenítését.

Slim-módban ugyanis – ha már van elektronika, mely a képet nagyítja, részleteit is kiemeli – ■ keresőben egy összenyomott képet látunk, mely normál arányoknak megfelelően egy ilyen dekomprimálást tudó tv-vel széthúzva a 16:9-es oldalarányokat adja ki, vagyis megfelel az új „szélesvásznú" televíziók képméreteinek. Anélkül, hogy bővebben belebonyolódnánk ennek részletezésébe (e rovatban is többször írtunk már róla) ez az ■ képméretarány, mellyel a jövő nagy felbontású televízió-rendszerét tervezik megvalósítani. Átmenetileg – hiszen az igazi HDTV csak az évtized második felére várható – történtek már sugárzások, a javított rendszer szerint is, és az őszi berlini híradástechnikai kiállításon több ilyen rendszerű modellt is bemutattak, valójában terjedésével még jó néhány évet kell várni. Bár első fecskéiről, úgy tűnik, következő számunkban hírt tudunk adni.

SZOLGÁLTATÁSOK ÉS TESZTEREDMÉNYEK

Gyártó	HITACHI	SONY	FISHER
Típus	VM–E25E	TR105	FVC–P770
Rendszer	Video–8	Video–8	Video–8
Méretek (mm)	159x59x199	105x99x166	180x69x183
Tömeg (kg)	0,99	0,79	1,0
KAMERARÉSZ			
Pixelek száma	320 000	320 000	320 000
Objektív	1:2	1:1,8	1:1,8
Gyújtótávolság (mm)	6–48 (96)	5,8–35	7–56
Zoomátfogás	8 (16)	6	8
Makróállás	van	van	van
Ellenfénykapcsoló	nincs	van	nincs
Blendeszabályzó	nincs	van	van
Feder	van	van	nincs
Autofókusz	van	van	van
Zársebesség-állítás	1/10 000-ig	1/4000-ig	1/2000-ig
Felvételi-visszamérés (mp)	3	3	2
Inzert snitt	van	van	van
Címbeírás	van	optikán keresztül	optikán keresztül
Intervallumfelvétel	nincs	nincs	nincs
Távvezérlő	van	van	nincs
Sztereó hang (FM)	van	van	nincs
Fénykorrekció	nincs	nincs	nincs
MAGNÓRÉSZ			
Maximális felvételi idő (perc)			
Normál/long-play	90	90/180	90/180
Gyorskeresés	van	van	van
Állókép	van	van	van
Képléptetés	nincs	nincs	nincs
Lassítás	nincs	nincs	nincs
Mikrofonbemenet	nincs	van	van
Fejhallgató	nincs	van	van
MÉRÉSI EREDMÉNYEK			
Sorbontás			
SP/LP (sor)	250/–	250/220	260/240
Video jel/zaj viszony	37/–	[illegible]	38/39
Hangrész:			
frekvenciaátvitel (Hz–kHz)	–	–	–
FM sáv SP:	320–13*	45–22**	40–20**
LP:	–	45–22**	40–20**
Jel/zaj viszony (dB)			
FM sávon (SP)	–	58	58
(LP)	–	57	57
Akusztikus zaj (dB)			
Normál:	38	–	48
Zoom:	36–37	–	50
Nyávogás			
Állófejes sávon %	–	–	–
FM sávon %	0,012	0,009	0,008

* Akusztikusan mérve
** Elektromosan mérve

Nos, ennyi bevezető után írjunk tapasztalatainkról. A kép rajzolásáról, a színhűségről az [illegible] benyomás kedvező volt. A [illegible] határozottak voltak, ■ képet élesnek találtuk, és szintén [illegible] szemrevetni valónk a [illegible] illetően sem. Jól működött a fehéregyensúly-automatika, [illegible] felvételeknél ■ fehér kissé sárgásabbnak hatott. Gyengébb fényviszonyok mellett, belső [illegible] kissé zajosabb ■ kép, mint a Sonynál (ez kitűnik a mérési eredményekből is). A sorbontás vizsgálata során a Hitachinál és ■ Sonynál is némileg [illegible] értéket vártunk a tapasztalt külső felvételek alapján. [illegible] együtt a határozott élrajzolás [illegible] kontrasztosság jó szubjektív benyomást keltett.

A fókusz kellő biztonsággal állt be témaváltásoknál is, és esti felvételeknél a fénypontok alig mutattak elkenődést.

Hang szempontjából – azon túl, hogy ugyancsak hiányoltuk a külső mikronfoncsatlakozót – kevésbé brillírozott ■ VM–E25E. Alacsony frekvenciás átvitele viszonylag szerény, és felsőbb tartományokban is szűkebb tartományt produkál, mint amit a Hi-Fi-től elvárnánk.

A *Sony* mini-kamkorder családját szinte az első modellek óta módunk volt figyelemmel kísérni. A *CCD–TR 105E* a család legújabb tagja, követi azokat a konstrukciós elveket, melyeket a TR–45-nél vagy a TR–75-nél megismertünk. Tömegét tekintve csak ■ *Canon UC–10*-es vetekszik vele, teljes menetfelszerelésben is csak 79 dkg ■ tömege, s méretei is a legkisebbek közé sorolják a TR105E-t. Ennek ellenére szolgáltatási köre széles, és a Sonynál már szokott módon újabb meglepetéseket is rejt, mint például azt, hogy képes Hi–8-as rendszerben felvett kazettákat is lejátszani.

Igazi útikamerától elvárható módon ■ dátum- és időbeírásnál úgynevezett világórát alkalmaztak, vagyis ■ beállított időt az „area" gomb használatával zónaidőknek megfelelően lehet léptetni, és mód van ■ nyári idő-

számítás szerinti átállításra is egy gomb megnyomásával. A beállításokat a kamera oldalán elhelyzett kijelzőn is lehet ellenőrizni, mint ahogy itt kísérhető figyelemmel a felvett vagy lejátszott szalagidő is órában, percben és másodpercben.

Akárcsak a Hitachinál, a Sonynál sem lehet szabályozni a blendét, ezzel együtt az automatika jól működött, és kritikus esetekben ellenfénykapcsoló szolgált a világosabb háttér előtt lévő tárgyak kiemelésére. A Sony egyébként nem alkalmaz nagy tele-gyújtótávolságot, itt inkább a nagylátószög került előtérbe, és a zoom csak 6-szoros maradt. Az viszont igen szellemes, hogy a keresőben a zoom szabályozásakor figyelemmel lehet kísérni, mennyire lett „bevéve" a téma. Egyébként a zoom billenőgombjának lágyabb vagy erősebb benyomásával lehet lassúbbá vagy gyorsabbá tenni a zoomolási sebességet. Az autófókusz egyébként elég határozottan működik, van azonban kézi állítási lehetőség is gyengébb fényviszonyok vagy nem kellő kontrasztviszonyú tárgyak felvételére.

A zársebesség 1/4000 mp-ig csökkenthető, természetesen a leggyorsabb időnél már kellő megvilágításra is szükség van.

A kamera kezelőgombjait egyébként érdekes módon csoportosították és választották szét. A lejátszásgombok a kamera tetején találhatók, míg a zársebesség-állítás önállóan az elektronikus kereső tövében van, a fókuszállítás gombja pedig a frontoldalon, alatta egy élszabályzóval. A kijelző ablaka fölött található a szuperimpozer ki-be kapcsolója és színválasztó gombja. A címbeírás egyébként a Sonynál nem karaktergenerátorról, hanem egy előre memorizált önállóan felvett témáról vagy feliratról történik. A kereső 90 fokban fordítható el, amely különösen állványról történő felvételeknél praktikus.

A Sony is beépített lencsevédőredőnyt alkalmazott, amit egy külön kapcsoló elmozdításával lehet az optika elé pattintani.

Akárcsak a Hitachi, a Sony is Hi-Fi sztereó hangú készülék, míg azonban az előbbinél hiányoltuk, addig a Sonynál van külsőmikrofon-csatlakoztatási lehetőség is. A beépített mikrofon rendelkezik egy „wind" kapcsolóval, amit szeles időben célszerű használni, ilyenkor ugyanis a tompább széllökések által okozott alacsonyabb frekvenciatartományba eső „puff"-okat levágja.

Nos, ennyit fővonalakban a külcsínről és a sajátosságokról, ideje, hogy a felvételünket is kiértékeljük. A látott kép alapján szubjektív benyomásaink a TR–105-nél is kedvezőek voltak. A kontúrok, élek határozottak voltak, a sűrű függőleges vonalkázású témák – mint például egy ház kerítése – határozottan, minden moaré nélkül jelentek meg, csipkézettséget (jitterhibát) itt sem éreztünk. Kevésbé értékelte fel a fényviszonyokat, jó volt a színhűség és a telítettség. A fehéregyensúly-automatika belső világításnál is jól állt be a fehérre.

A sorbontás vizsgálatakor normál sebesség mellett a látottak itt sem mutattak magas értéket, s ez félsebességnél tovább csökken. Határozott volt a fókuszbeállása, és smearhatást is alig éreztünk.

Hang szempontjából a beépített mikrofon kiegyenlítettebb átvitelt mutat, mint az előbbi delikvensnél, külső mikronfonról viszont az elektronika széles átvitelt tesz lehetővé.

Tesztünk harmadik készüléke a *Fisher FVC–P770*, mely ismert *Sanyo VM–ES77P* és *Siemens FA 146 G* jelzéssel is. E típuscsaládból 91 augusztusában már bemutattuk az ITT-Nokia V8–300-at, mely a Sanyo VM–ES88P-nek felelt meg. A két készülék felépítésében sok rokonvonást mutat. A VM–ES 77P kialakítása is távcsőszerű, keresője azonban nem a kamkorder felső síkjából hajlik ki, hanem oldalirányban kell egy rövid csonkot kimozdítani, mely utána változtatható szögben elmozdítható. A zoomtartomány 8-szorosra változott, a gyújtótávolság 7–56 mm között változtatható. Az autofókusz ennél a típusnál is Fuzzy-elmélet vagy pontosabban -logika szerint dolgozik, ami gyakorlatban azt jelenti, hogy a képmező több részre van felosztva, és az élesre állítás e zónák közötti kapcsolgatással és összehasonlítással valósul meg. A középső zónát még további részekre osztották, és az elektronika a jelek kontrasztosságának folytonos figyelésével tartja az optimális élességet. A Fuzzy-elmélet alapján dolgozik a blendeautomatika is, mely a fényviszonyokat értékeli.

Bár működés közben biztosnak éreztük a fókuszautomatikát – talán a beállás gyorsaságával volt egy kevés gondunk –, az FVC–P770-en van kézi állítási lehetőség is, amely az optika zártsága miatt itt is elektronikusan dolgozik. Bár ellenfénykapcsoló ezen a típuson sincs, az írisz egy gomb segítségével kézzel is állítható. A funkciók egyébként egy mozdulattal auto állásba hozhatók.

Az egyéb szolgáltatások közül meg kell említeni a címbeírási lehetőséget, mely ez esetben impozerrel dolgozik, és különböző színekben ültethető be a műsorba. A zársebesség 1/50-től 1/2000-ig állítható, mely szerényebb a Hitachinál és a Sonynál, de a gyakorlatban elegendőnek tűnik.

Az FVC–P770 is alkalmas félsebességes felvételre, s számottevő módon félsebességnél sem csökkent a videóátvitel. E típusnál tapasztalatuk a legnagyobb sorbontást, ami a képrajzolás biztonságán is látszott. A kontúrok itt is határozottak voltak, bizonytalanság, jitterhiba nem látszott a képen. A színhűséget is jónak éreztük, belső felvételeknél azonban a fehér kissé sárgásba tolódott.

Hang szempontjából korrekt volt a visszaadás. Elektronikusan ugyan igen széles átvitelre képes ez a kamkorder is, a beépített gömbkarakterisztikával dolgozó mikrofon is a kategóriának megfelelő átvitelt nyújt, az előbbi két tesztalanyunktól eltérően azonban monó hanggal történik a kísérőhang felvétele.

Az FVC–P770 egyébként jól fekszik a kézben, a gombok jól elkülönítettek, és biztosan kezelhetők. Jó szolgáltatás a fejhallgató-csatlakozó, mely különösen külső felvételeknél ad praktikus kontrollálási lehetőséget.

Megítélésünk szerint mindegyik gyártó igazolta a kicsiny bors erősségéről szóló közmondás igazát.

NAGYOK NAGY LÉPÉSEI

A nagy piaci versenyben évről évre technikai újdonságokkal lepik meg a világot az audio- és videóberendezések élgyártói. E cégek évente sok millió dollárt költenek kutatásra és fejlesztésre, melyek eredményeit idővel mi, a szórakoztató elektronika lelkes fogyasztói is élvezhetjük

PHILIPS: Itt a CD–I

A holland székhelyű Philips, amely ■ hatvanas évek elején ■ kompakt audio kazettát indította el világhódító útjára, ezekben a hetekben útra bocsátja a DCC-t, a digitális kompakt kazettát, mely a DAT-kazetták méltó vetélytársa lehet. Ám videófronton is korszakos jelentőségű varázslattal jelentkezett, mely nem más, mint a Compact Disk Interactive (CD–I). Ez nem más, mint egy olyan képlemez, amellyel kommunikálni lehet egy erre a célra alkotott képlemezjátszóval, annak távvezérlője segítségével.

Nemrégiben Bécsben rendezték meg egy világkörüli bemutatósorozat első állomásaként Philips Innovation Show '92 címmel azt az alkalmi kiállítást, amelyen a szakemberek és újságírók kipróbálhatják ■ új fejlesztéseket. Azokat a vadonatúj gyártmányokat, melyek hamarosan az üzletekben is megjelennek. Az osztrák fővárosban a Video Magazin is közelebbről megismerkedhetett a CD–I tudományával. A készülék külsőleg nemigen különbözik a hagyományos CD-játszótól, ám különleges távszabályzója már sejtet valamit. E távvezérlő kis gömbjével és gombjaival ugyanis tetszés szerint befolyásolhatjuk, mit szeretnénk látni ■ képernyőn. Például a Firenze látványosságait bemutató interaktív képlemez nézése közben egy, ■ monitoron látható és ■ távszabályozóval irányítható kis nyíl segítségével magunk választhatjuk ki a város látképén, melyik épületbe, múzeumba kívánunk belépni. A múzeum előcsarnokában szintén dönthetünk, melyik termet szeretnénk látni, melyik képről akarunk kiselőadást hallani. A TIME LIFE interaktív CD fotóiskoláján pedig – szó szerint – ■ gyakorlatban sajátíthatjuk el a fotózás ismereteit. A képernyőn kínált menüsorból kiválasztjuk, hogy például ■ sportfotózás rejtelmeiben kívánunk elmélyedni. Ekkor a monitoron feltűnik egy folyóban sikló evezős mozgó képe, akit úgy látunk, mintha egy fényképezőgép nézőkéjén figyelnénk. A narrátor ekkor arra kér, válasszunk megfelelő rekesznyílást és időt, a távszabályzó gombjának megnyomásával készítsünk egy felvételt. Az „exponálást" követően a képernyőn feltűnik az általunk készített fotó, melyet a narrátor kielemez; elmagyarázza, miért volt helyes vagy helytelen a beállításunk.

A fotóiskola és a firenzei útifilm mellett már több mint százfajta CD–I műsor létezik. Így a Sesame Street angol nyelvlecke, hiszen gyerekek is könnyen tudják kezelni a számukra külön tervezett távvezérlőt. Egy-egy ilyen különleges – angol nyelvű – képlemez 72 perc mozgó- és 6500 állókép tárolására képes, a hozzá tartozó hanganyaggal. E technikai újdonság csak néhány hónapja jelent meg, elsőként az amerikai piacon, ■ nyugat-európai bevezetését a gyártó szeptemberre tervezi. Egy-egy interaktív képlemez ára 300–900 schilling lesz, ■ készülék pedig 13 ezer schillingbe fog kerülni. A lejátszó alkalmas ■ hagyományos CD-k befogadására, ám ■ speciális lemezt csak CD–I játszóba lehet behelyezni.

A Philips bemutatóján kiállította ■ Wide Screen – széles képméretű – 16:9 arányú színes televízióit 92, illetve 71 cm képátlójú változatban, Hi-Fi sztereó kivitelben. Bemutatta új hordozható, elemmel működő videóját is, melynek képernyője mindössze tíz cm átlójú, magnórésze pedig alig nagyobb, mint egy VHS-kazetta. Erre az esztendőre pedig immáron a Philips is előrukkolt mindentudó Super–VHS–C Hi-Fi sztereó mini kamkorderével, mely 780 grammjánál sokkal többet nyom a latban...

SONY: Jön a videó-nyomtató

A japán Sony április közepén Budapesten mutatta be a szakmai közönségnek idén piacra kerülő szórakoztatóelektronikai technikai csodáit. Így audiofronton a világ legvékonyabb hordozható CD-lejátszóját, ■ ■ DAT-rendszerű termékcsaládot: az új autórádiómagnót, walkmant, Hi-Fi magnódecket. A japánok a videóvilágot is meglepik az idén. Augusztusban kerül az európai boltokba ■ Japánban már sikert aratott CVP-G700 típusú színes nyomtató. Segítségével lehetőség nyílik a kamkorderrel vagy képmagnóval rögzített képek, sőt televíziós közvetítésképek éles kinyomtatására. Erről magunk is meggyőződhetünk. A berendezés minden képet 540x712 képpontból állít össze 7,1 pont/mm-es felbontással 76x102 mm-es képnagyságnál. Digitális képmemóriája képes egyetlen képkocka vagy képmező kinyomtatására, miközben memóriájában egy másik képet is tárolni tud. A teljes méretű kép mellett 1/4, 1/16 méretű több képes nyomtatásra is képes, s lehetőséget ad kép ■ képben rendszerű printelésre is. Az alapképeken dátum vagy egy 22 karakterből álló képszöveg helyezhető el. A hozzákapcsolt tv képernyőjén megjeleníthető menüműsor alapján ■ készülék könnyen kezelhető, ■ mind a hagyományos képmagnók, mind ■ legmodernebb kamkorderek egyszerűen csatlakoztathatók a berendezéshez. Ára várhatóan 3 ezer márka körül alakul majd.

A Sony továbbfejlesztette televízióit, s idén előrukkolt ■ Hi Black Trinitron tv-családdal. 30 százalékkal nőtt ■ képernyő kontrasztja, ■ fekete és fehér árnyalatok közötti különbség. A fekete képernyő a háttérfényből többet nyel el, s ezáltal csökken ■ fényvisszaverődés. Ezért a szem tv-nézéskor kevésbé fárad el, s a képminőség is számottevően javul. Az első Hi Black Trinitron tv-ket ezekben a napokban lehet majd először megvásárolni.

A Sony továbbfejlesztette kamkordercsaládjait, így családi kameráját, a Family Handicamet is. Az új tag, a CCD–F385 3 Lux fényérzékenységű, 8-szoros zoommal. Zársebessége 1/4000-ig állítható. A kényelmi funkciók bővítését szolgálja az úgynevezett EZ csatlakozó adapter, melyet tartósan lehet a tv-hez illeszteni. A kamerát így csak ehhez az adapterhez kell csatlakoztatni, s nem kell minden egyes visszajátszáskor az audio/videó kábelekkel bajlódni.

Ön is megnyerheti az

V–8 300-as kamkordert,

ha részt vesz júniusban induló, háromrészes rejtvénypályázatunkon. Most még nincs más teendője, mint hogy olvassa A TRÜKK BIRODALMA című sorozatunkat, s megőrizze a Video Magazin példányait, mert a rejtvények kérdéseire a sorozatban megtalálhatja majd a helyes válaszokat! A legtöbb találatot elérők között kisorsolunk továbbá

30 db MAXELL 180 perces VHS kazettát,

az A. C. Telecom Agroconnect Kereskedelmi Kft. ajándékaként. (A kft. címe: 1125 Budapest, Szarvas Gábor u. 1. Tel.: 176-2363)

RAMOVILL

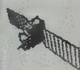
Új

SONY

márkabolt a belváros szívében.
Kamkordereket, videómagnókat, black-trinitron televíziókat, HIFI berendezéseket és kiváló minőségű audió- és videókazettákat kínálunk Önöknek elérhető áron.

Készpénzfizetés esetén 6% engedményt adunk.
Budapest V., Galamb u. 6.
Tel.: 118-4792
Nyitva: hétfő, kedd, szerda, péntek 10–18,
csütörtök 10–19,
szombat 10–13.

a TELEHOLD

a Magyarországon fogható műholdas tv-műsorok közül a LEGTÖBBET és a LEGRÉSZLETESEBBEN közöl.

Áprilistól *új külsővel*, az eddiginél is *bővebb tartalommal:*
SKY ONE, CHILDREN'S CHANNEL, N3, HBO (amerikai mozicsatorna), EUROSPORT, SCREENSPORT, SUPER CHANNEL, Lifestyle, CNN, MTV Europe, TV 5, RTL 4, SAT 1, RTL Plus, PRO 7, TELE 5, 3 SAT, 1 PLUS, OSZTRÁK 1, OSZTRÁK 2, MTV 1, MTV 2, CSEH TV (F1), SZLOVÁK TV (STV), TV Zágráb, Belgrádi TV.

- Részletes tartalomismertetők az eredeti, idegen nyelvű címmel, a színészek, rendezők nevével, a gyártási évvel stb.
- A műholdas televíziózással kapcsolatos praktikus információk, frekvenciatáblázatok, technikai tanácsok stb.
- Ingyen hirdetési lehetőség magánszemélyeknek.

Legyen az előfizetőnk!
KILENCET FIZET – TIZENKETTŐT KAP
Kilenc hónapot fizet – egy évig kapja
12 HÉT INGYENES!

TELEHOLD

Rendelje meg vagy keresse szerdától az újságárusoknál!

1067 Bp. Teréz krt. 31
(volt Lenin krt. 85.)
Tel.: 132–2562; 131–1986
Fax: 131–1786
Telex: 202701 itkfth
Vidéki irodáink:
7626 Pécs Béri Balogh Ádám u. 3
Tel.: 72/25–545
4024 Debrecen Béke u. 51
Tel.: 52/21–568

Panasonic NV-FS100 videomagnó	158 000 Ft
Panasonic NV-F10 CCD-s kamkorder (8xZOOM)	124 900 Ft
Panasonic AG-450 S-VHS kamkorder (az MS-1 ipari kivitele)	
Reklámáron:	bruttó 205 000 Ft
Professzionális fémtáska:	32 000 Ft

MIXEREK ÉS FELIRATOZÓK	Bruttó ár, Ft
WJ-MX10E video-audio mixer (összetett PAL videójel)	199 000
WJ-MX-12E video-audio mixer S-VHS (S-VHS és összetett PAL videójel)	299 000
WJ-AVE5 video-audio mixer (S-VHS és összetett PAL videójel)	199 000
VW-CG2E feliratozó (M7...MS1...)	26 500
WV-KB15 feliratozó (MX12 mixerhez)	41 800
WJ-TTL5 feliratozó (AVE5, AVE3 mixerhez)	41 800

Használt videostúdió-berendezések adás-vételének közvetítése.

Europa International

Rendezte:

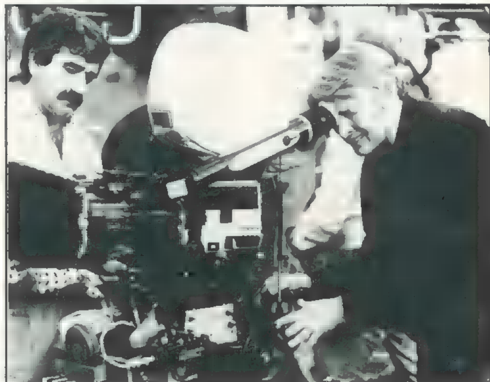
MIKE NICHOLS

„Forgatod a filmet, emberek napi tizennégy órán át óriási lámpákat cipelnek, a színészek több héten át derékig állnak a hideg vízben, a vágónak tönkremegy a szeme, amíg kiolvassa az apró számkódokat, elküldöd a laborba, és amikor visszajön, kiderül, hogy itt egy kicsit túl zöld lett, máshol meg halvány a piros, azután elkészíted a hangot, de az ajtónyikorgás még mindig nem az igazi, azután bemutatják, és amikor az emberek kijönnek a vetítésről, valaki azt kérdezi: nyitva van még egy jó étterem? Kész. Ennyi." – mondja egy szuszra egy interjúban Mike Nichols a filmkészítésről. „Ipar, üzlet, fogyasztási cikk. Valami miatt mégis minden új terv lelkesít."

Mike Nichols nem tartozik Hollywood botrányhősei, mindig szem előtt lévő sztárfigurái közé. Ő az ■ tipikus „tisztes iparos", afféle szürke eminenciás, aki mindig megbízható színvonalon teljesít, amit a szakma is elismer. Eddigi pályafutását 1 Oscar-, 7 Tony-, 1 Grammy-díj jelzi, illetve egy ízben ő kapta meg a New York-i filmkritikusok díját is. Ha pedig vezetnek ilyen statisztikát, akkor bizonyára ő tartja az Oscar-jelölések ranglistáján az első helyet.

Nichols Berlinben született. Apja orosz származású orvos, aki a németek elől 1939-ben New Yorkba menekítette családját. Az ifjú Mike sok mindennel próbálkozott, míg végül ■ chichagói egyetemen kötött ki, de közben Lee Strasberg New York-i színiiskoláját is látogatta, itt ismerkedett meg Neil Simonnal, Alan Arkinnal. Részt vett a Compass Players nevű csoport létrehozásában, amelyet később Second City néven jegyzett a szakma. 1957-ben Elain May és Nichols megalapították híres komikus együttesüket, amely egyebek mellett egy évig sikerrel játszott a Broadwayn is. Nichols színházi rendezőként 1963-ban debütált Neil Simon *Mezítláb a parkban* című darabjával, ami rögtön Tony-díjat hozott számára. Ezt további hét sikeres produkció követte, amikor felmerült Charles Webb regényének, ■ *Diploma előtt*nek megfilmesítése. Erre a feladatra Nicholst szemelték ki, aki ekkorra már három dolog miatt is igen jó hírnek örvendett a Broadway világában. Nagyon értett a komolyabb felhangokat is tartalmazó komédiákhoz, az – elsősorban szexuális indíttatású – drámai konfliktusok színrevitelében nagy gyakorlatra tett szert, és kiemelkedő teljesítményt mutatott fel, ■ színészekkel és munkatársakkal pedig jól együtt tudott dolgozni.

Melanie Griffith, Harrison Ford és Sigourney Weaver ■ Dolgozó lány főszereplői

A sors azonban közbeszólt, és Ernest Lehman felajánlotta számára a *Nem félünk a farkastól* rendezését, így ■ Diploma előtt végül Nichols második filmje lett. A Nem félünk... Elizabeth Taylorral és Richard Burtonnel a főszerepben öt Oscart nyert, és rakétasebességű filmes pályakezdést biztosított Nichols számára.

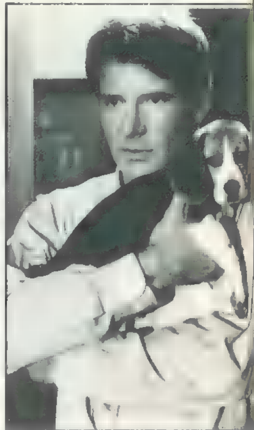

Csak egy lövés

A delfin napja

Csak egy lövés

Az idehaza moziban, tv-ben is vetített és videón is látható Diploma előtt egy nemzedék életérzését fogalmazta meg, és egyben új sztárt is avatott Dustin Hoffman személyében. A film ragyogó zenéje – a sikere csúcsán lévő Simon és Garfunkel szerzőpáros dalaival – nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a film bombaként robbant és azóta is állandó hivatkozások forrása. Külön érdekesség, hogy a duó „második embere", Art Garfunkel későbbi filmszínészi pályafutása során még jelentős szerepeket kapott Nichols filmjeiben, így a *Testi kapcsolatok*ban is, ahol Jack Nicholson és Candice Bergen volt a partnere, de játszott *A 22-es csapdájá*ban is.

Nichols filmes pályafutásának eddigi huszonhat éve alatt tizenhárom filmet készített, amelyek között számos kiemelkedő sikerű produkció akadt. Első négy filmjének mindegyike igazi kassza- és közönségsiker volt, és ezt azóta a *Silkwood*, a *Dolgozó lány*, a *Képeslapok a szakadékból* és a *Regarding Henry* tudta megismételni. Ez utóbbi filmet *Csak egy lövés* címmel mutatták be ■ magyar mozik.

Nichols filmjei közül talán ez hozta a legtöbb bevételt, csak tavaly, a bemutatás évében több mint 42 millió dollár folyt be moziforgalmazásából az Egyesült Államokban. Profi, érzelmekre ható alkotás, természetesen sztárokkal: Annette Beninggel és Harrison Forddal. Jeffrey Abrams forgatókönyvét nem más, mint maga Ford vitte el Mike Nicholshoz, akit megragadott a téma. Olyannyira, hogy a rendezői feladatok mellett társproducere is lett ■ műnek. *„Úgy hiszem, még sohasem foglalkoztak azzal, amiről ez ■ könyv szól"* – fogalmazott Nichols. *„Olyasmi ez, ami gyakori az életben, de nem beszélünk róla: az, hogy miközben hajszoljuk a boldogságokat, hajlamosak vagyunk észre sem venni, hogy gyakran katasztrófának kell bekövetkeznie ahhoz, hogy aztán szépen elrendezzük dolgainkat. Ez a film teljesen lecsupaszítva, a maga valóságában mutatja meg, mi az igazi élet, a szeretet, a család."*

Harrison Ford már csak azért is kapva kapott a forgatókönyvön, mert addigi szerepeihez képest merőben eltérő karaktert kellett megformálnia. Egy olyan amerikai sztárügyvédet, akinek tragikus balesete után elölről kell kezdeni megtanulnia az életet, s felismerni, megbecsülni az érzelmeiket. *„Az emberek többségének kialakult a védekező rendszere saját érzéseivel szemben"* – magyarázta Ford. *„Henry azonban a balesete után elveszíti ezt a képességét, képtelen leplezni érzéseit."*

A rendező társproducere,

Nem félünk a farkastól

A 22-es csapdája

Képeslapok a szakadékból: Meryl Streep és Shirley McLaine, a film sztárjai

Scott Rudin is tudta, mire vállalkozik, s legfőképp, kivel kell vállalkoznia. *„Mike Nichols képes arra, hogy dramatizálja és megvilágítsa a mindennapi élet apró részleteit, ezért is volt ideális alkat ■ film megrendezésére."*

A talán túlontúl is érzelmes történethez valóban profi rendezés párosult, s a sztárokkal nem is maradt el az újabb Nichols-siker.

A film szinte minden műfaji ágában otthonosan mozog, bár választásaiból nyilvánvaló, hogy leginkább ■ komédia áll közel hozzá. Nichols műveinek állandó témáját az amerikai középosztály tipikus munkahelyi és magánéleti konfliktusai jelentik, az életmű gerincét a Nem félünk...-tól ■ Dolgozó lányig ez ■ vonulat alkotja. Emellett készített filmes adaptációt Broadway-musical alapján *(Gilda, Live)*, forgatott félig-meddig sci-fi jellegű „akciófilmet" *(A delfin napja)*, klasszikus „fekete komédiát" *(The Fortune)*, és erősen kritikus hangvételű drámát *(Silkwood)* is. Nichols filmjeit nehéz lenne közös nevezőre hozni bármilyen – tematikai vagy stiláris – szempont alapján. Ami talán mégis közös bennük, az a rendező igazi profizmusa, amely az adott feladatból a legjobbat akarja kihozni. Munkájára bátran hagyatkozhatnak a producerek: ami kikerül a keze alól, az szolid minőséget képvisel. Ő a „középmezőny", a hollywoodi főáram jellegzetes képviselője. Első korszakának „színházi szemléletmódját" időközben elhagyta ugyan, de ellenfelei máig azt tartják róla, hogy színpadban, jelenetben és dialógusban gondolkodik, nem pedig képben, filmben.

„Hatalmi küzdelem és szexuális csábítás; – alapvetően minden jelenet visszavezethető ■ kettő egyikére" – vélekedik a rendező. Nichols igazi csapatjátékos, aki szeret kész irodalmi alapanyagból forgatni, és mindig elsőrangú forgatókönyvírókkal dolgozik együtt. Sokan azt állítják, nincs igazán saját stílusa, munkái személytelenek, néha egyenesen gépiesek, filmjei tele vannak másoktól vett idézetekkel, hommàge-okkal, vizuális megoldásokkal. A tipikus Nichols-film két-három nagy sztárral (régebben Jack Nicholson, Art Garfunkel, Warren Beatty, mostanában Harrison Ford, Meryl Streep, Sigourney Weaver), biztos esetleg már korábban sikert aratott irodalmi alapanyagból (Albee: Nem félünk a farkastól, Heller: A 22-es csapdája, Merle: Állati elmék stb.), aprólékosan kidolgozott forgatókönyv alapján, közepes költségvetéssel készül, és általában jó közönségfogadtatást kap. Azután elfelejtik, és jön ■ következő.

Ahogy ő maga mondta: készítem a filmeket, semmi különös, ennyi az egész.

Nagy Zsolt

Mike Nichols filmjei:

Nem félünk a farkastól (Who's afraid of Virginia Woolf?, 1966) Intervideo
Diploma előtt (The Graduate, 1967) MOKÉP Videókiadó
A 22-es csapdája (Catch-22, 1970)
Testi kapcsolatok (Carnal Knowledge, 1971) MOKÉP Videókiadó
A delfin napja (The Day of the Dolphin, 1973) MOKÉP Videókiadó
The Fortune (1975)
Gilda, Live (1980)
Silkwood (1983)
Heartburn(1986)
Biloxi Blues (1988) Duna Film
Dolgozó lány (Working Girl, 1988) Duna Film
Képeslapok a szakadékból (Postcards from the Edge, 1990) moziban bemutatott
Csak egy lövés (Regarding Henry, 1991) moziban bemutatott

Testi kapcsolatok: Candide Bergen és Jack Nicholson

A rajzfilm

A filmszakmában, mint mindenütt a piacon, kegyetlen harcok dúlnak. Színészek, rendezők, vágók, operatőrök, maszkmesterek – és természetesen animátorok, azaz rajzfilmkészítők mérkőznek meg egymással hónapról hónapra. E világban a viadalok nem országhatárok módosításáért vagy területek meghódításáért folynak. Ám a tét itt is nagy: [redacted] nézők szívének megnyerése. A filmek és videók sikerlistáin – akárcsak [redacted] rockzenei slágerlistákon – pénzt, hírnevet és népszerűséget jelenthet egy-egy előkelő helyezés. Az akciófilmek, vígjátékok, krimik, sci-fik mellett gyakran tűnnek fel a táblázatokon rajzfilmek is.

Ennek mindenekelőtt [redacted] lehet az oka, hogy a műfaj *minden korosztályhoz szól*. Persze elsősorban a gyerekekhez. A tapasztalatok azt mutatják, sok magyar család éppen a kiskorúak miatt tart otthon videókészüléket. A kölcsönzőbe kizárólag mesefilmekért vagy rajzfilmekért járnak. A rajzfilm a pótmama szerepét tölti be. Míg az apa újságot olvas, vagy [redacted] hét fáradalmait alussza ki, míg [redacted] anya a konyhában főz vagy mosogat, a gyerekek csendben ülnek a képernyő előtt, s végre olyanok, mint az angyalok. Ez már megéri a kölcsönzési árat...

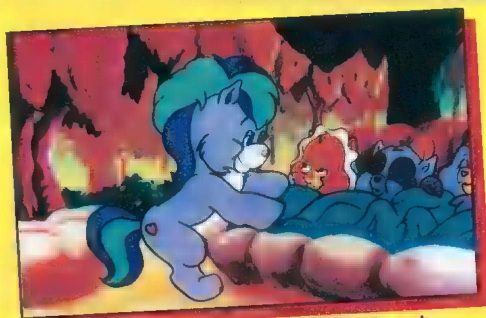
De persze nemcsak ilyen családok léteznek. Sok helyen több generáció izgulja végig a *Hupikék törpikék, Roger nyúl* vagy *Tom és*

Cindy meséi – ausztrál rajzfilmen

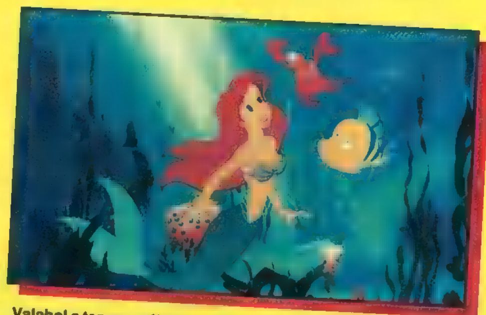

A Disney-csapat legújabb produkciója, A szépség és a szörnyeteg hősei

Gondos bocsok

Valahol a tenger mélyén és túl a képzeleten: A kis hableány

...a reneszánsza

A képzelet és a valóság, a rajz- és élőfilm találkozása: Roger nyúl a pácban

Jerry kalandjait. S közben a család idősebb, nosztalgiára hajlamos tagjainak talán még az is eszébe jut, hogy: „Úristen, a rajzfilm-műfaj legnagyobb klasszikusa, Walt Disney a *Hófehérkével* futott be. Mennyi ideje is annak? Több mint fél évszázada! Hihetetlen!"

Hihető. Sőt: azok, akik Walt Disney első filmjeit már nem láthatták, hanem, mondjuk, a *Százegy kiskutyán* nőttek föl, szintén jobb, ha számolni kezdenek. A felejthetetlen *Flintstone*-sorozat is bizony már elmúlt harmincéves. A Hanna–Barbera-műhely remekművének főhősei, Frédi és Béni már ősz öregapók azóta, Irma és Vilma házsártos öregasszonyok, és Dino se ugrál már annyit ki-be az ablakon.

És ez talán nem is olyan szomorú, hiszen az animációs stúdiókban újabb és újabb sikerfigurák kelnek életre. Inci és Finci eltűnik, de jön helyettük Tom és Jerry. És a mulatságos helyzetek ezernyi változatban ismétlődnek, de az alapséma itt mindig ugyanaz: az erős, a falánk, a zsarnok pórul jár, a kicsit, a gyenge (de furfangos) fényes győzelmet arat. Az animátor olyan világba kalauzolja a nézőt, amelyben minden nevetséges, ami az élet-

Oliver és társa – ugyancsak a Walt Disneytől

ben egyáltalán nem. A halál pedig errefelé szinte teljesen ismeretlen, és a happy end dramaturgiailag kötelező. Legtöbbször a „gonosz" se olyan gonosz, de ha mégis, az se számít, hiszen úgyis rajtaveszt.

A népszerű rajzfilmsorozatok a komikum műfajai közül általában a megbocsátó-elnéző humort kedvelik, nem pedig a társadalomra veszélyes hibákat leleplező szatírát vagy az éles gúnyt.

A gyerekek rajongása (és sokszor a felnőttek szimpátiája) persze nem elég ahhoz, hogy a rajzfilm-slágerek sikerrel utasítsák maguk mögé a vérben, szexben, hullákban bővelkedő videó-sikerfilmeket. Az animációs film több évtizedes története alatt megmaradt szombat délelőtti műsornak, vagyis kiegészítőnek, esetleg nyitánynak a játékfilmekhez. Ez a történet úgy is felfogható, mint küzdelem az előkelőbb műsoridőért.

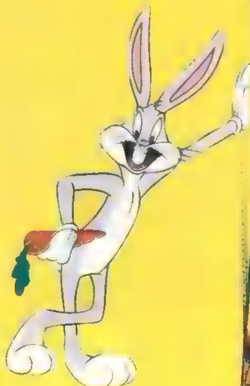

Manapság a szakemberek Amerikában a rajzfilm új aranykoráról beszélnek. Az animációs műhelyekben lázas munkával készítik a különböző rövidfilmeket, sorozatokat, vagy éppen másfél órás nagyfilmeket. Mind több a kevert műfajú alkotás, melyben az élő felvételek rajzos motívumokkal keverednek. Több bennfentes azt jósolja, hogy a rajzfilmes technika jövője (is) a komputerizáció. Amely, teszik hozzá, a maga nemében tényleg tökéletes. Csak éppen a lélek hiányzik belőle. Ahogy Barry Sandrew, az American Film Technologies animációs osztályának elnöke fogalmaz: a finomságok, az apró hibák, az animátor kezének nyoma az, ami elvész a komputerizált technikában.

A laikus számára is hihetően hangzó gondolat. Hiszen nem a rajzfilmkészítés az egyetlen művészeti ág, melyet joggal féltenek a gépek mind teljesebb uralmától.

A technikai vívmányok tehát csak részben jelentenek egyben művészi fejlődést is. És az se biztos, hogy tartósítani tudják a „második aranykort". Akkor pedig miben bízhatnak még a rajzfilm szerelmesei? Don Bluth, a híres kakasfigurát megelevenítő *Rock-A-Doodle* című film készítője a lélektani hatásokban reménykedik. Szerinte a rajzfilmek nézése közben a felnőttek újraélhetik gyermekkorukat, egy olyan békés időszakot, mely már örökre elmúlt, de a filmek segítségével újra meg újra felidézhető. És erre, úgy véli, egyre nagyobb igény mutatkozik. Bluth azt mondja, „Az animáció olyan, mint egy tükör-folyosó. Az összes jellem fényesre tisztított tükörhöz hasonlít. Amikor beléjük nézünk, önmagunkat látjuk."

David Kirschner, a Hanna–Barbera produkciók irányítója a rajzfilm jövőjét elsősorban azért látja biztosítottnak, mert hisz az élmények átadhatóságában és megismételhetőségében. Azokra a hajdani gyerekekre hivatkozik, akik valaha rajzfilmeken nőttek föl, most pedig animátorként vagy forgatókönyvíróként dolgoznak, és megpróbálják egykori élményeiket újrateremteni s megosztani saját gyerekeikkel.

A rajzfilmkészítő nagy fába vágja a fejszéjét, amikor piacot akar hódítani. Az animációs film ugyanis hosszabb ideig készül, mint például egy átlagos kalandfilm. És a műfaj adta technikai lehetőségek körét sem egyszerű bővíteni. Mégis próbálkoznak. A már idézett Don Bluth két filmen is dolgozik pillanatnyilag. A nemsokára elkészülő *Óriás a Central Parkban* (A Troll In Central Park) néhány jól ismert amerikai filmcsillag szinkronhangjával „operál", míg a *Thumbelina* munkálataiban az énekes Barry Manilow vesz részt. (Általánosan megfigyelhető tendencia, hogy mind több nagy sztár adja a hangját rajzfilmekhez, nem törődve azzal, hogy az arcuk nem fog megjelenni a képernyőn.)

Ralph Bakshi, aki a *Fritz, a macska* elkészítése után vált igazán híres rajzfilmessé, ugyancsak nagy munkában van: a hamarosan megjelenő *Cool World* című filmjében a rajz élő képekkel fog keveredni, és a film várható sikeréhez Kim Basinger, valamint Gabriel Byrne játéka is bizonyára hozzájárul majd.

John Landis a *Szindbád*-történet animációs feldolgozásán munkálkodik. Egy másik vadonatúj animációs film, Bill Kroyer rendező alkotása *(Fern Gully: The Last Rain Forest)* olyan színészek hangjára épít, mint a Magyarországon is egyre népszerűbb Robin Williamsére. A Walt Disney Művek, John Landishez hasonlóan, az örökzöld témákban látszik bízni. Animációs asztalaikon már alakulóban van az új *Aladdin*-film, valamint a kétszeres Oscar-díjas *A szépség és a szörnyeteg* (The Beauty and the Beast) újabb – természetesen rajzos – változata. A már emlegetett Hanna–Barbera-cég pedig egy élő/rajzos *Flintstone*-filmen töri a fejét. David Kirschner *A veszélyeztetett* (The Endangered) címmel környezetvédő rajzfilmet készít, no meg egy újabb igazi Kirschner-művet, ezúttal a Fehér Házról – és persze egerek, patkányok és svábbogarak nézőpontjából.

Itt tart most az amerikai animációs kultúra. Barry Sandrew meggyőződése, hogy a rajzfilm jövője a komputereken múlik. És azon, hogy a gépek milyen fokon tudják majd utánozni a nagy mesterek keze vonását. a Disney-vállalat egyik nagy öregje, Gary Krisel viszont figyelmeztet: csak addig szerencsés ebbe az irányba fejleszteni a műfaj technikáját, amíg a kiküzdött magas színvonal tartható. Nem lenne jó elveszteni a nézők bizalmát egy seregnyi gépesített, ám rosszul sikerült animációs film elkészítése után.

M. J. Gy.

A belga varázslat: Hupikék törpikék és Törpicur

A Kacsamesék is biztos siker

A szerep megszállottja

Nick Nolte minden, csak nem szívdöglesztő. A ma ötvenéves színész mozikarrierje másfél évtizede kezdődött, és ez idő alatt csupa mosolytalan, lelki válságokkal küszködő, csalódott figurát alakított; kiábrándult vietnami veteránokat, világfájdalmas rögbijátékosokat, korrupt zsarukat, jószándékú, de mogorva nyomozókat. 1976-ban a „Szegény ember, gazdag ember" című minisorozatban tűnt fel, és azóta is egyfolytában mélyponton lévő figurákat személyesít meg.

JELÖLÖS OSCARRA

Tavaly két filmben is főszerepet játszhatott. Martin Scorsese *Cape Fear – A rettegés foka* című történetében – amelyben a rendező egy 1962-es krimit dolgoz fel újra – egy tétova ügyvédet alakít, aki tehetetlen a családját fenyegető terrorral szemben. Barbra Streisand Hullámok hercege című filmjében a dél-karolinai volt angoltanárt, Tom Wingót kelti életre. Szinte természetes, hogy Wingo is saját múltjának kísérteteivel viaskodik... Nolte robusztus külseje kitűnő lehetőségeket nyújtott a rendező-színésznőnek: a film éltető ereje az ellentmondás, amely a hős megjelenése és a figura bensőjét mardosó kínok közt feszül.

Nolte remekül oldotta meg a feladatot, nem véletlenül kapott alakításáért Oscar-jelölést. A pletyka egyébként bosszantja, mint ahogy a nyilvánossággal általában hadilábon áll. Az újságírók terhére vannak, mivel azonban munkájukat szükséges rossznak tartja, kíváncsiságukat többnyire anekdotákkal igyekszik jóllakatni. A sajtó embereit leginkább saját felkészülésének alapos voltával szeretné elkápráz-

NICK NOLTE FILMJEI:

VISSZATÉRÉS MACON MEGYÉBE (Return To Macon County, 1975) r.: Sam Arkoff
SZEGÉNY EMBER, GAZDAG EMBER (Rich Man Poor Man, 1976) TV
A MÉLYSÉG (The Deep, 1977) r.: Peter Yates, MOKÉP Videókiadó
KI ÁLLÍTJA MEG AZ ESŐT? (Who'll Stop the Rain, 1978) r.: Karel Reisz
ÉSZAK-DALLAS NEGYVEN (North Dallas, Forty, 1979) r.: Ted Kotcheff
BEATNEMZEDÉK (Heart Beat, 1980) r.: John Byrum, Intervideo
KONZERVGYÁRI MELÓ (Cannery Row, 1982) r.: David Ward
48 ÓRA (48 Hours, 1983) r.: Walter Hill, Duna Film
TÜZVONALBAN (Under Fire, 1983) r.: Roger Spottiswoode, TV
TANÁROK (Teachers, 1984) r.: Arthur Hiller, Intervideo
GRACE QUIGLEY (1985) r.: Anthony Harvey
KOLDUSBOTON BEVERLY HILLSBEN (Down and Out In Beverly Hills, 1986) r.: Paul Mazursky
ÉLETFOGYTIGLAN (Weeds, 1987) r.: John Hancock
KÜLÖNÖS KEGYETLENSÉGGEL (Extreme Prejudice, 1987) r.: Walter Hill, Videa
BÚCSÚ A KIRÁLYTÓL (Farewell to the King, 1989) r.: John Milius
NEW YORK-I TÖRTÉNETEK (New York Stories, 1989) **Életleckék** (Life Lessons) epizódja, r.: Martin Scorsese, moziban bemutatott
MINDENKI NYER (Everybody Wins, 1990) r.: Karel Reisz
Q AND A (1990) r.: Sidney Lumet
MEGINT 48 ÓRA (Another 48 Hours, 1990) r.: Walter Hill, Duna Film
HULLÁMOK HERCEGE (The Prince of Tides, 1991) r.: Barbra Streisand – moziban bemutatott
CAPE FEAR – A RETTEGÉS FOKA (Cape Fear, 1991) r.: Martin Scorsese – moziban bemutatott

Tűzvonalban Nicaragua erdejében

Akció [redacted] órában

tatni, élete és egyénisége azonban önmagában is csemege a hírlapírók számára.

ÖT ÉV FELFÜGGESZTETT

1941-ben, Omahában született. Fiatalon megismerkedett az alkohollal, csavargott, rögbizett, baseballozott. Sportösztöndíjjal bejutott az arizonai állami egyetemre, ám kibukott. Okirat-hamisításért letartóztatták és elítélték, de a büntetése letöltését öt évre felfüggesztették. (Hamis behívókat árult; vevői tizenéves suhancok voltak, akiknek azért volt szükségük ezekre, hogy kiszolgálják őket [redacted] bárokban.) Már folyt [redacted] vietnami háború, őt azonban az ügye miatt nem sorozták be...

Idővel Los Angelesbe költözött, elszegődött egy színházhoz, kézírásos forgatókönyveket gyártott, majd meghívták film- és tévéprodukciókba. Az áttörést a *Szegény ember, gazdag ember* jelentette, és hamarosan következett a *The Deep (A mélység)*, amelyben már rátalált saját arculatára.

Első felesége *Sheila Page* színésznő volt, őt élettársként egy kolléganője, *Karen Eklund* követte. Nolte 1978-ban ismét az oltár elé állt [redacted] táncosnő *Sharyn Hadad*dal. Öt zűrzavaros évet hagytak hátuk mögött.

Nemrégiben vált el harmadik feleségétől, a nála kerek húsz esztendővel fiatalabb *Rebecca Lingert*től. Az asszony neveli ötéves kisfiukat, Brawley King Noltét.

Sok újságíró faggatja alkoholista korszakáról. 1990-ig keményen ivott, mígnem látogatni kezdte a „Névtelen Alkoholisták" nevű szervezet összejöveteleit. Nolte egyik filmjének dokumentációjában [redacted] szervezők egyebek mellett azt is feltüntették, hol működik a legközelebbi effajta társaskör...

AZ ANTI-SUPERMAN

Nolte az anti-Superman. Tagbaszakadt, szőke, és majdnem

Hullámok hercege:
A pszichiáternél (jobbra);
Barbra Streisand
mint rendező igazítja el Nolte-t

Megint Eddie Murphyvel ■ Megint 48 órában

Festőként ■ New York-i történetekben

jóképű, mégsem ■ kőkemény szépfiúk állnak közel hozzá. Szívesebben vállal olyan szerepeket, amelyekben szenvedélyes, zavart, intelligens férfiakat kell megformálnia. Egyszer vissza is utasított egy felkérést, mert ■ fülébe jutott valakinek a véleménye, miszerint Herkuleseket nem lehet skizofrénekkel játszatni.

Akárcsak pályatársa, Robert De Niro, ő is híres művészi megszállottságáról. Legendák terjednek arról, hogyan végzi színészi „házi feladatait". Amikor csavargó volt a *Down and Out in Beverly Hills*ben (Koldusboton Beverly Hillsben), napokig a hajléktalanok életét élte, amikor pedig ■ *Farewell to the King*ben (Búcsú ■ királytól) egy a borneói vadonban élő, prófétikus, őrült katonát játszott, egy teljes hónapra kiköltözött a dzsungelbe. A *Q and A* hősének kedvéért hízott huszonöt kilót, és hogy növelje testmagasságát, tizennégy centis talpú cipőkben járt.

A *New York-i történetek*ben a megszállott festő, *Lionel Debie* bőrébe bújt. Debie, mint bennfentesek mondják, szinte alteregója Noltének, a színész ennek ellenére kurzust vett „megszállott festőségből" *Chuck Connelly*től – együtt festett és vedelt vele műtermében. Mint filmbéli partnere, *Rosanna Arquette* megállapította, ■ siker százszázalékos volt: Nolte még a vásznat is ugyanazzal a félrebillent fejtartással méregette, mint Connelly.

Külsejében is készséggel alkalmazkodik ■ szerephez. A *Hullámok hercegé*ben még napszítta szőke a haja, a Cape Fearben már hosszabb, barna, ősz tincsek csíkozzák. Ez utóbbi produkció kedvéért olasszá változott, még beszédében is.

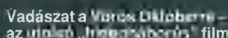
Az iskolai osztályteremben, amelyben a forgatás során lakott, olasz szavakkal és angol fonetikus átírásukkal firkálta tele a táblát. Ágya mellett halomban álltak az olasz könyvek. Beszédtanára, Bill Dearth felolvasta neki ■ szerepét – ■ megfelelő akcentussal. (Ő volt az, aki Tom Wingo hiteles megformálása érdekében megtanította a színészt a déli tájszólásra.) Ám Nolte ennél is többet akart. Alkalmazott egy Carmen Piccini nevű olasz beszédtanárnőt is. Legfőbb gondja különben az volt, hogy az „olaszok sohasem dugják ki a nyelvüket a szájukból". (Ez némely angol hang képzéséhez elengedhetetlen.)

Szívesen belefolyik a figura végleges kialakításába is – már ha a rendező elébe megy ennek. Az 1978-ban készült *Who Will Stop the Rain?* (Ki állítja el az esőt?) főhőséhez ő választott modellt Billy Cross, egy Nolte-szerű vietnami veterán személyében. Mindent kiszedett belőle, amit csak tudott, és hihetetlenül élvezte a dolgot.

A Scorsese-féle Cape Fear munkálatai során maradéktalanul ráhagyta magát ■ rendezőre. Streisanddal együtt dolgozva lubickolt ■ férfi–nő együttműködés örömében, mindketten izgalmasnak találták ■ másik lényének felfedezését.

K. L.

A moziban is vége A HIDEGHÁBORÚN

Vadászat a Vörös Októberre – az utolsó „hidegháborús" film

A hidegháború megnyerésével Amerika nem csupán legfélelmetesebb ellenfelét veszítette el, hanem valami mást is: a hidegháborús kalandfilmet

Már a peresztrojka éveiben sem volt sok értelme filmre vinni a CIA és a KGB szuperkémjeinek ádáz küzdelmeit, hiszen ha valamiben sikert ért el Gorbacsov, akkor az az orosz medve szelídségéről, ártalmatlanságáról szóló kép kialakítása volt Nyugaton. Azóta pedig, hogy FÁK [illegible] a „Szovjetunió" helyén, végképp érdektelenné vált a téma játékfilmes feldolgozása. (Annál több meglepetést szerezhetnek viszont a feltáruló szovjet [illegible] nyomán készülő dokumentumfilmek.) Egyfajta rendhagyó nekrológként azonban mi is megadjuk a végtisztességet a hidegháborús kalandfilmeknek, természetesen a teljesség igénye nélkül.

Minden bizonnyal a Vadászat a Vörös Októberre című, nálunk is vetített és videón is kölcsönözhető film e műfaj egyik – ha nem az utolsó – darabja: 1990-ben mutatták be. Már előkészületben volt a produkció, amikor a glasznoszty kifejezéssel [illegible] szovjetunióbeli változások miatt elavultnak látszott a sztori. John McTiernan rendezőnek mindazonáltal sikerült leforgatnia a filmet, melyben egy szovjet atom-tengeralattjáró az amerikaiakhoz dezertál, mert tisztjei nem akarják kivenni részüket az orosz csapásból, nem akarják felforrósítani az amúgy cseppet sem kellemes hidegháborút.

A Vörös Október tengeralattjáró kapitányának szerepe Sean Connerynek nyújtott alkalmat jutalomjátékra, s ő meg is tette, ami egy ilyen kipróbált antikommunista harcostól, mint ő, elvárható volt. Ebbéli hírnevét James Bond-alakításaival alapozta meg: hét filmben személyesítette meg a 007-es ügynököt, a hidegháborús hős prototípusát, noha csak egyszer küzdött meg szemtől szemben a „gonosz birodalom" képviselőivel (From Russia With Love – Oroszországból szeretettel).

Sean Connery igazi macsóhős: kemény, [illegible], nem ijed meg saját árnyékától. Erőteljes módon az „igazi hősök" mellett az „antihősökre" épülő hidegháborús, illetve szovjetellenes filmek közül is jó néhány emlékezetes akad. A Stanley Kubrick rendezte, hatvanas években született Dr. Strangelove című fekete komédiát mindenekelőtt Peter Sellers bravúros tripla alakítása vitte sikerre: előbb brit pilótaként, majd amerikai elnökként, végül őrült exnáci tudósként nem hagyja nyugodni a nézők rekeszizmait, miközben [illegible] hogy a teljes amerikai katonai-ipari komplexumot elmebajosok irányítják. ([illegible] a film időszerűsége.)

Nem a komikum, inkább a drámai oldaláról közelíti a nukleáris rémálom problémakörét a Fail Safe című film, amelyben Henry Fonda az Egyesült Államok elnökeként kénytelen lépni valamit, mert az oroszok tévedéséből megnyomták az atomrakéták indítógombját. (Hogy mi történhetett volna, ha ez valóban bekövetkezett volna, azt a Nicholas Meyer által rendezett Másnap című filmből tudhatjuk: a Jason Robards főszereplésével 1983-ban készült katasztrófamozi az atomcsapás utáni rettenetet mutatja be egy amerikai városban – ám ez már maga a forró háború.)

Az amerikai és brit filmesek azt is megpróbálták vászonra vinni, mi zajlott le a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után Szovjetunióban, hogyan alakult az úgynevezett másképp gondolkodók sorsa. A tavaly elhunyt David Lean 1965-ben nagyszabású filmeposzt készített Borisz Paszternak Nobel-díjas regényéből, a Zsivago doktorból, amely először külföldre csempészve jelenhetett csak meg. A filmben a címszereplő Omar Sharif és szíve hölgye, Julie Christie keresné a boldogságot a bolsevik történelem viharában. 1981-ben Warren Beatty saját maga és Dianne Keaton főszereplésével rendezte meg a Vörösöket, az amerikai kommunista párt megalapításában közreműködő, majd a világot megrengető tíz nap krónikáját megíró riporter, John Reed [illegible], lelkesedéstől kiábrándulásig. Amerikában megfilmesítették Szolzsenyicin klasszikus kisregényét, az Ivan Gyenyiszovics egy napját is, bőven adagolva a Gulag kegyetlenségét.

A kémfilmek túlbonyolított forgatókönyvei ki nem mondva is a hidegháború, a színfalak mögötti titkos, titokzatos ténykedések elképesztő komplikáltságát, zavarosságát illusztrálták. E sokszorosan megfilmesített történetek közé tartozik a Temetés Berlinben, melynek főszereplője, Michael Caine az angol titkosszolgálatba kényszerített [illegible]ként azt a feladatot

AK

Doktor Zsivágó – Omar Sharif

Oroszországház – Sean Connery és Michelle Pfeiffer

kasja, hogy sikeresen Nyugatra szökni egy orosz tábornoknak. Nem sokkal könnyebb követni a Richard Burton főszereplésével forgatott *A kém, aki bejött a hidegről* című filmet sem, amely *John Le Carré* regényéből készült. (Nem kerülhette el a megfilmesítést az ex-titkosügynök Le Carré másik híres kémregénye, az *Oroszországi Ház* [Russian House] sem, amelyben Sean Connery angol könyvkiadóként próbál kicsempészni a Szovjetunióból egy antikommunista művet.)

Ronald Reagan javíthatatlan hidegháborúsként és a kommunizmus rettenthetetlen ellenségeként vonult be az amerikai elnökök panteonjába. Az ő hivatali ideje alatt – egyes tárgyakban a Szovjetunió – s ugyanakkor küszködött pilótaként Clint *Eastwood* egy ellopott orosz harci gép irányításával a *Firefox* című filmben, szabadította fel *Sylvester Stallone* Afganisztánt a *Rambo II*-ben, vette fel a harcot *Chuck Norris* az idegenből jött kommunista hordákkal az *USA invázióban*, s igyekezett kiűzni Coloradóból a hódító oroszokat egy középiskolás futballcsapat játékosainak élén *Patrick Swayze* a *Vörös hajnalban*.

Ez már annyira bornírtnak tűnik, hogy az ember kínjában nevet rajta. De ha igazán ízlésesen megcsinált amerikai hidegháborús filmeken akarnak nevetni – és mellesleg elérzékenyülni is – akkor érdemes újra megnézni Woody Allen főszereplésével *A jó nevű senkit*, Martin Ritt 1976-os filmjét, vagy Sydney Pollackkal az *Ahogy voltunk* 1973-ból, Barbra *Streisand* és Robert Redford főszereplésével, s megnézhetik, milyen lehetett baloldali gondolkodású értelmiséginek, alkotó embernek lenni azokban az években, amikor a McCarthy szenátor-féle bizottság üldözte az „Amerika-ellenes tevékenységgel" gyanúsítható amerikai másképp gondolkodókat.

Sz. T.

A Hyppolit... rendezője

Ki [redacted] *Steve Sekely,* [redacted] négy évtizeden át, 1928 és 1968 között Berlinben és Budapesten, Rómában és Londonban, Párizsban és Hollywoodban kö[redacted] félszáz filmet forgatott?

Egyebek között az első *Cartouche-film* is az ő nevéhez fűződik; felfedezettjeinek meglehetősen hosszúra nyúló listáján pedig olyan, később világsztárrá előlépő név is található, mint *Peter Falké*, vagyis Columbo rendőrfelügyelőé. Számunkra mindezeknél mégis fontosabb, hogy a magyar hangosfilm egyik első sikeres rendezőjét tisztelhetjük személyében, akinek filmjei – hála a videózás kínálta új lehetőségeknek – hatvan év múltán rendre megjelennek [redacted] hazai ajánlólistákon.

Székely István – mert ez volt eredeti magyar neve – Budapesten született egy évvel az ezredforduló előtt, 1899-ben. Műegyetemi tanulmányait négy félév elvégzése után önkényesen befejezettnek nyilvánította, és újságírói ambíciókkal Berlinbe utazott. Onnan küldözgette friss, eleven riportjait, amelyek irodalmi hajlandóságát árulták el. A húszas évek második felében Berlin valóságos filmparadicsom volt. Igaz, [redacted] mozikban még némafilmek peregtek, de a levegőben már érezni lehetett a hangosfilm közeli térhódításának vibrációit. Egyre több cikk jelent meg a kísérletek végső stádiumáról, egyre nagyobb izgalom kísérte a kiszivárgó részleteket. Csoda-e, hogy ezek az események [redacted] fiatal Székely István képzeletét is alaposan felkavarták? Mintha megérezte volna, hogy sorsa és pályája hamarosan új irányba halad majd...

Tollforgató lévén, az irodalom felől közeledett [redacted] filmhez. Írt egy novellát, amelyet nyomban közölt az egyik berlini folyóirat – s ez lett a „veszte". Azonnal a figyelem középpontjába került. Az ugyancsak magyar származású *Joe Pasternak*-nak – a későbbi hollywoodi filmcézárnak –, aki akkoriban Berlinben szerény asszisztens volt még csupán, jó tengerentúli összeköttetései voltak. Sikerült elérnie, hogy mint gyártásvezető-producer megkapja élete első játékfilmes nagy lehetőségét. Pasternak Székely István novelláját küldte ki Hollywoodba, de sokáig semmi választ nem kapott. Amikor már vagy harmadszor sürgette meg [redacted] dolgot, goromba hangú táviratot kézbesített címére [redacted] posta: *Fogj hozzá, és akaszd fel magad!* – így szólt a távirat szövege.

Ilyen előzmények után készült el *A nagy vágyakozás* című film, amelynek főszerepeit [redacted] akkori idők legfelkapottabb filmsztárjai alakították, [redacted] amely Székely István filmes pályafutása nyitányának tekinthető.

Pesten mindig büszkék voltak a világban fel-felbukkanó magyar tehetségekre, és ilyenkor – többnyire persze csak utólag – megpróbálták jóvátenni a többnyire már jóvátehetetlen vétséget, hogy nem figyeltek föl idejében rájuk. Székely Istvánnal nem így történt,

Székely István a hetvenes évek elején, amikor hosszú idő után hazatért a Hyppolit, [redacted] lakáj felújítására

vagy legalábbis először, 1931-ben még nem...

Itthon nagy nehézségek közepette indult meg a hangosfilmgyártás. Ennek elsősorban anyagi és technikai okai voltak. Nem akadt ugyanis olyan vállalkozó, aki vagyonát filmtekercsekbe fektette volna. Attól tartottak, hogy a hangosfilm átmeneti jelenség lesz csupán, cseppet sem bíztak a sikerében. Aztán ha kínkeservesen is, de megérkeztek külföldről az első berendezések, és most már mindenképpen munkához kellett (volna) látni. Kiderült azonban, hogy nincs kivel! A némafilm itthoni alkotógárdája alkalmatlan volt az új feladat megoldására. Sem színészek, sem rendezők nem álltak [redacted] hangosfilm rendelkezésére. Valakinek azután eszébe jutott, hogy talán [redacted] külföldön dolgozó magyar forgatókönyvírókat, rendezőket, operatőröket és színészeket kellene hazacsábítani.

Székely István az elsők között kapott itthonról ajánlatot, de a felkínált két forgatókönyv közül egyiket sem találta alkalmasnak, hogy a Berlinben már kivívott pozícióját feladja. Egy *Albert Samek* nevű filmkereskedő váratlan megjelenése aztán

Ágay Irén, Somogyi Nusi és Kabos Gyula a Lila ákác első filmváltozatában (1934)

Székely István alábbi filmjei jelentek meg videón az INTERVIDEO kiadásában:

- Hyppolit, a lakáj (1931)
- Ida regénye (1934)
- Lila ákác (1934)
- Café Moszkva (1935)
- Légy jó mindhalálig (1936)
- Nászút féláron (1936)
- Dunaparti randevú (1936)
- Lovagias ügy (1936)
- A 111-es (1937)
- Két fogoly (1937)

Kabos Gyula és Fenyvessy Éva ■ Hyppolit irodai jelenetében

meghozta számára is ■ nagy fordulatot. Samek nem üres kézzel jött: egy magyar színdarabot nyújtott át neki, megtoldva azzal ■ szóbeli kiegészítéssel, hogy ebből ■ darabból Pesten szeretne filmet készíttetni. Székely István ■ pesti forgatás hallatára kissé megriadt, és talán legszívesebben ott a helyszínen vissza is adta volna a kezébe nyomott színdarabot. De mégsem tette. Túlságosan fiatal volt még ahhoz, hogy egy ilyen villámgyors – talán meggondolatlan – elutasítást megengedhessen magának. Visszavonult szállodai szobájába, és olvasni kezdte ■ darabot, amely szerzőként *Zágon Istvánt* tüntette fel, a címe pedig ez volt: Hyppolit, ■ lakáj.

Másnap elvállalta ■ feladatot, de azért volt egy feltétele is. Azt kérte, hogy Samek úr szerződtesse az ugyancsak Berlinben élő és a filmstúdiók körül legyeskedő pesti kabarészerzőt, *Nóti Károlyt* is, hogy együtt írják ■ forgatókönyvet.

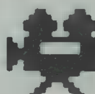
Innen a történet már ismerős, hiszen 1931 nyarán minden idők legsikeresebb magyar filmjét sikerült létrehozni, amely a bemutató napjaiban még csupán közepes sikert aratott, de aztán olyan népszerűségre tett szert, amely – ■ 1972-es felújítás óta különösképpen! – napjainkig tart.

Mivel magyarázható ■ példátlan siker? Székely István olyan tapasztalatok birtokában érkezett haza Berlinből, amilyenekkel itthon senki sem rendelkezett. Tökéletesen ismerte ■ hangosfilmkészítés valamennyi fázisát, a beállításoktól ■ film vágásáig minden műveletben otthonos volt. Természetesen azt is tudta, hogy bármilyen jó, mulatságos is az alaptörténet, ■ forgatókönyvet nem kell szó szerint venni. Egy jó rögtönzés, amely munka közben születik, felboríthat egy szituációt, amelyet aztán ott, ■ stúdióban kell rendbe rakni.

Szinte klasszikus példa erre a Hyppolit emlékezetes és talán legmulatságosabb, úgynevezett „reggeliző jelenete". Schneider úr *(Kabos Gyula)*, aki nehezen adja föl régi szokásait, és inkább ingujjban szeret reggelizni, mint zakóban, felesége, ■ felvágós „úrnő" *(Haraszti Mici)* és ■ úri házból érkező inas, Hyppolit *(Csortos Gyula)* unszolására mégiscsak zakót ölt. Aztán megkezdődik ■ szertartás. „Mit parancsol?" – kérdezi az inas, mire Schneider úr „egy kicsit ebből is, egy kicsit abból is"-t rendel. A filmnek ez az egyik legmulatságosabb jelenete eredetileg nem is szerepelt ■ forgatókönyvben. Javában dolgoztak már a filmen, amikor Székely István úgy látta, hogy *„a film közben valami baj van. A történet megáll, s kezd unalmas lenni. Ki kellett találnom valamit, hogy ■ közepe felé ne »essen«* ■ *film".* Másnap forgatás után visszavonult Kabossal, és kettesben kitalálták és meg is írták ■ jelenetet. Kabos Gyula mindig jó partner volt ehhez. Buzogtak belőle az ötletek, és ■ rendezőknek – tehát már itt Székely Istvánnak is – inkább csak az jutott feladatul, hogy kirostálja, melyiket vegyék át, építsék be a filmekbe.

Debrecen a Hunnia filmstúdióban. Itt forgatták a Móricz Zsigmond regényéből készített Légy jó mindhalálig című filmet (1936). Gombaszögi Ella, Tolnay Klári és Ráday Imre ■ film főszereplői

Székely István ugyanis 1937 novemberéig itthon maradt, és 24 filmet forgatott. Kabos Gyulát kilenc Székely-filmben láthatták, illetve láthatjuk ma is. A Hyppolitban kezdett közös munkának olyan igazi gyöngyszemei voltak még, mint a *Lila ákác* (1934), a *Dunaparti randevú* (1936) vagy ■ *Lovagias ügy* (1937), amelyekben Kabos három, egymástól nagyon eltérő szerepben remekelt. Ezek a filmek, csakúgy, mint Székely többi filmjei – így ■ nem vígjátéki műfajban alkotott *Légy jó mindhalálig* (1936), Móricz Zsigmond regényének filmváltozata, vagy a *111-es* (1937), amely Heltai Jenő regénye nyomán készült –, *kiváló mesterségbeli tudásról, a különböző történetek szálainak jó összefogásáról és magas színvonalú színészi munkáról tanúskodnak.*

Nemcsak Kabost és Csortost, hanem a hazai színházi világ más kiválóságait is a magyar filmgyártás szolgálatába állította. Színészi felfedezettjei közé tartozott *Dajka Margit, Ágai Irén, Tőkés Anna, Kiss Manyi, Tolnay Klári, Perczel Zita, Simor Erzsi, Erdélyi Mici, Szörényi Éva* és mindenekelőtt *Jávor Pál*, aki kilenc Székely-film férfi főszereplője volt, köztük a híres Mikszáth-film, a *Noszty-fiú esete Tóth Marival*-ban is szerepelt, s amelynek hírhedt mulatós jelenetét (Ripityom) annyiszor idézték a filmtörténeti korszak jellegzetes pillanataként.

1937-ben már sűrűsödtek körülötte ■ pletykák, túlságosan sikeres volt ahhoz, hogy ne kezdjék ki. Egyszóval addig fúrták, míg vonatra nem szállt és itthagyott mindent. Filmkarrierjét Hollywoodban folytatta, és egyetlenegyszer, 1972-ben, amikor harmincöt év után hazalátogatott, odaállt még a kamerák mögé, és újból leforgatta ■ *Lila akác*ot, természetesen ezúttal új szereplőkkel – *Halász Judittal, Moór Mariannával, Bálint Andrással, Ráday Imrével* ■ főszerepekben –, hogy félreérthetetlenné tegye: magyar rendező volt és az is maradt. Igaz, 24 filmje meg ez, ■ 25. mindennél hitelesebben és meggyőzőbben bizonyítja ezt.

Bános Tibor

A szexis magyar lány a Tutti Fruttiból

A viszonylag késői kezdés miatt Magyarországon is sokan rögzítik videóra az RTL Európa-szerte népszerű éjszakai szexis-játékos show-műsorát, a Tutti Fruttit. Ilona és Zsuzsanna néven már magyar lányokat is felfedezhettek a törzsnézők, ám csak a bennfentesek tudták: a két ifjú hölgy valójában egy volt, Kiszel Tünde manöken Budapestről. Sőt, a szép mediterrán vonásokkal rendelkező Tünde alakított már görög Athinát, spanyol Carment, olasz Ginát és Sandrát is...

„Eddig már tíz Tutti Fruttiban szerepeltem" – vallja be Tünde. *„A felvételek Milánóban készültek, s általában egy-egy hétig tartottak. Egy-egy átváltozáskor elmaszkíroznak, más smink, ruha, fejdísz kerül rám."*

A csepeli és kőbányai iskolákban oktató tanítónő fél évtizede egyszer csak gondolt egyet, és úgy döntött, mivel a reflektorfény vonzza, modell lesz. Elvégezvén a féléves manöken- és fotómodell-tanfolyamot, máris szerepet kap reklámfilmekben, s arca, alakja mind több plakáton, naptáron tűnik fel. Felfedezi őt a színház is, s több előadásban kap apróbb-nagyobb táncos szerepe-

ket. Így az erotikus *Dekameron* és *Casanova* Thália Színházbeli produkciókban, a Rock Színház *Bestia* és *Egy tenyér, ha csattan* című darabjaiban, vagy a Pesti Színházban Lukács Sándor oldalán a *Veszedelmes viszonyok*ban. A nézők legutóbb a Karinthy Színház *Sztriptízbár a Cityben* című előadásában láthatták. A Harsányi Gábor írta és rendezte produkcióban ő alakította Paulina táncosnőt, mely már valódi főszerepnek számított. A színdarab megfilmesített változata a *Lincs-Love Story*, melyet a februári játékfilmszemlén mutattak be, a Harsányi Film Produkció alkotásaként. A film műfaja zenés krimi, mely egy prostituáltak és homoszexuálisok fölötti önbíráskodó gyilkosról szól. A tervek szerint a film idővel videón is megjelenik majd a hazai piacon.

Kiszel Tünde úgy érzi, idehaza valójában az RTL-béli fellépései alapján futott be. Erre igazán nem gondolhatott akkor, amikor a német televízió menedzsere egy ügynöki modellista nyomán rábukkant. Vajon ki lehet a Tutti Frutti tüzes, temperamentumos sztárja? – kérdezték többen itthon, s Harsányi Gábor is így bukkant rá – a német műholdcsatorna közvetítésével...

„Szerelmes, romantikus típus vagyok, szeretem, imádom a szexet, ám csak azzal bújok ágyba, akit szeretek" – feleli Tünde arra a kérdésre, mi a véleménye az erotikáról. *„Akinek jó az alakja, szép a teste, az megmutathatja, nem kell szégyellnie. Ám ettől én még lehetek tisztességes, hűséges, monogám típus."*

Annak is tartja magát. Mint meséli, 20 ezer márkát ajánlottak fel számára, ha elfogadja egy német szexfilm főszerepét, de magyar filmesek is szívesen forgattak volna vele szexvideót. *„Az ilyen filmekben sohasem vállaltam és nem is fogok szerepet vállalni. Nem egyezik erkölcsi felfogásommal, és lelkileg is alkalmatlan lennék rá."*

Napjainkban Méray Tibor *Búcsúlevél* című politikai szatírashow-jában lép fel a Karinthy Színházban, Karinthy Márton rendezésében. Újabban újságíróként publikál is több heti- és havilapba, és interjúit a Casino Tv kábeltelevíziós műsorban is látni lehet.

Az RTL műsorát kedvelő nézőknek, videózóknak pedig azt üzeni, láthatják még őt a Tuttii Fruttiban is...

SIKERLISTA

4

ZOOM

1. A terror útja I–II.
2. Hamis a baba
3. Farkasokkal táncoló I–II.
4. Killer Kid
5. Vasangyalok
6. Malone, a bérgyilkos
7. Kobold kópék I–IV.
8. Terminator
9. Ultra Force I.
10. Hideg veríték
11. Istenek ivadékai
12. Condor
13. Lázadás a buszon
14. Dexi és Bumi
15. Murphy háborúja
16. És hamarosan ■ sötétség...
17. Aranygömb legendája
18. Menekülés a pokolból
19. Kegyetlen part
20. Halál a hídon

Valamennyi film színes, szinkronizált

bmk

Budapest XI.,
Etele (volt
Szakasits Á. út) 55.
Telefon: 186-9444
Nyitva: H–P 9–19,
Sz 9–12

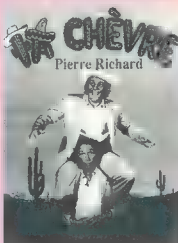

1

BMK

1. A zöldfülű	(Intercom)
2. Ártatlanságra ítélve	(Intercom)
3. Törvényre törve	(Intercom)
4. Delta Kommandó 2.	(VICO)
5. Mystic Pizza	(VICO)
6. Talpig zűrben	(Duna Film)
7. Gyémántvadászok	(VICO)
8. Intruderek támadása	(Duna Film)
9. Ne folytassa, Felség!	(Duna Film)
10. Ovizsaru	(Duna Film)
11. Urán-összeesküvés	(Mokép)
12. A halál nem felejt	(Zoom)
13. Farkasokkal táncoló	(Zoom)
14. Házinyúlra nem lövünk	(Intercom)
15. Kutyaparadicsom	(Gordiusz)
16. Beépített ügynök	(Mokép)
17. Végtelen történet 2.	(Intercom)
18. A Jetson család	(Duna Film)
19. Lawrence Arábiában	(Videa)
20. Acélmagnóliák	(Videa)

1

MOKÉP

1. Balfácán
2. Asterix Britanniában
3. De hová tűnt a 7. század?
4. Ászok ásza
5. Felszarvazzák őfelségét
6. Holdfény ■ csatorna felett
7. Fantomas
8. A hangtompító
9. Házibuli 1.
10. Zsaru vagy csirkefogó
11. Sógorok, sógornők
12. Pisztráng
13. Magas szőke férfi, felemás cipőben
14. Gerard Floque kicsapongó élete
15. A hetedik célpont
16. Ügynök a kofferben
17. Olajra lépés
18. Lucky Luke (Megszöktek a Daltonok)
19. Mindent megmutatunk
20. A szórakozott

DUNA
NEMZETKÖZI FILM KFT

1

DUNA FILM

1. Intruderek támadása
2. Eddie Murphy-show
3. Ne folytassa, Felség!
4. A Jetson család
5. Keresztapa III. rész
6. Az utolsó K, aki még passzióból
7. Talpig zűrben
8. Biloxi blues
9. Várom a párom
10. Alkalom szüli ■ szexet
11. Jövendölések
12. A sötétség gyermeke
13. Ovizsaru
14. Megint 48 óra
15. Top Gun
16. Behálózva
17. Ghost
18. Palimadár
19. Kedvencek temetője
20. Élve eltemetve

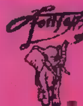

1

VIDEO 2000

1. Queenie I–III.
2. Eredendő bűn
3. Bangkok Hilton I–III.
4. Menyasszony feketében
5. Büntető
6. Éjféli rettegés
7. Apró füllentések
8. Átváltozás
9. Peter Gunn
10. A kölyök
11. Halálos játék
12. Vak ítélet
13. Harc az életért
14. A hihetetlen óriás visszatér
15. Agymosás
16. A nagy menet I–II.
17. Riverband
18. Az ember, aki öl
19. Küzdelem törvénye 2.
20. Nagypapa karácsonyra

[redacted]

Fót, Vörösmarty tér 15.
Budapest XIII., Pannónia u. 13.
(T.: 132-5027)
Budapest XI., Fadrusz u. 14.
(T.: 186-7815)
Budapest
XIV., Erzsébet királyné útja 41/a.
(T.: 251-9496)

FOTIFON

1. A Jetson család (Duna Film)
2. Őslények országa (Duna Film)
3. Vízipók, csodapók (Mokép)
4. Vízicsecsemők (Video 2000)
5. Szentikék (Hungarovideo)
6. Alice Csodaországban (Videma)
7. Tizenkét hónap (Mokép)
8. Gondos bocsok (Gordiusz)
9. Börtönök és sárkányok (Zoom)
10. Dinolovagok (Gordiusz)
11. Kobold kópék (Zoom)
12. Rózsaszín párduc (Hungarovideo)
13. Ludas Matyi (Mokép)
14. Kissyfur (Hungarovideo)
15. Vuk (Mokép)
16. Medve nyírfaágon (Mokép)
17. Vili, a veréb (Helikon)
18. Macskafogó (Mokép)
19. Hófehér (Mokép)
20. Dexi és Blumi (Zoom)

FOTIFON BONUS

Ha kivágja [redacted] a szelvényt, egy műsoros [redacted] díjtalan kölcsönzésére jogosít [redacted] FOTIFON bármelyik tékájában

Érvényes 1992. május 31-ig.

[redacted] szelvény tagságival érvényes!

Keres-kínál

Rovatunkban ingyen teszszük közzé magánszemélyek 100 [redacted] nem hosszabb szövegű hirdetéseit. Felhívjuk [redacted] Kedves Olvasó figyelmét, hogy e rovatban nem áll módunkban közölni olyan hirdetéseket, amelyekben megvételre ajánlanak vagy díjazás ellenében keresnek szerzői jogvédelem alatt álló műsorokat.

A Video Magazin 1–50-ig számai 10 db kötésben (5x10) eladók; kamera előtétlencsék – 0,65x nagylátószögű, 1,5x tele előtét olcsón eladók, tapadókorongos állvány gépkocsiba eladó. Tel.: 134-1279.

■

Diszkózene-kedvelők figyelem! Ha szeretitek a jó minőségű, mindig [redacted] legújabb diszkózenét, akkor az alábbi címre írjatok!
Perom Tamás 8900 Zalaegerszeg, Csilla út 9.

■

Keresem Panasonic NC–L20 típusú videómagnó magyar nyelvű kezelési utasítását. Papp Zoltán, 4200 Hajdúszoboszló, Damjanich u. 70/c.

■

Eladó originált SANYO VM ES 77 P típusú 8 mm-es videó kamkorder tartozékokkal: csatlakozókészlet, 55 perces akkumulátor, akkumulátortöltő (8xzoom, 320 ezer képpontfelbontás, 5 lux min., 1/1000 sec. autofókusz stb.). Érdeklődni: Dimény Attila 18 és 19 óra között. Tel.: 06/46/391-388.

■

M7-es kamkorder komplett szervizkönyvét eladom vagy elcserélem NV FS 90 szervizkönyvére. Fekete Attila, 6000 Kecskemét, Nádor u. 10.

[redacted]

egyedülálló árakon!

Ízelítőül árainkból (Ft):

	50 db	250 db	500 db
BASF HGX:			
NT 60	163	157	151
NT 90	200	192	184
NT 120	237	228	219
BASF PRO-HG			
BA 60	273	262	252
BA 90	319	307	295
[redacted] 120	360	346	333

Címünk: FŰMOTO BT. Budapest, 1158 Frankovics M. u. 29.
Tel: 272-0895

+ÁFA

VIDEA, LABP, LUX, VIP video, Viktória.

Videótékás barátaink, leendő új partnereink!

Szolgáltatásunkkal elsőként léptünk a hazai videópiacra, büszkén állíthatjuk, hogy jelenlegi konkurenseinkkel szemben a legnagyobb készlettel [redacted] **VIDEÓ NÍVÓ** ügynökségénél találkozhatnak, természetesen [redacted] kiadókkal azonos árakkal és feltételekkel.
Folyamatosan bővülő kiadói kínálatunk újabb nevekkel gazdagodott, filmjeikkel emelve választékunk színvonalát.
Kizárólagos terjesztéssel csak [redacted] VIDEO NÍVÓ-nál [redacted] BEST HOLLYWOOD. Eddig kialakított jó kapcsolatainkat szeretnénk tovább ápolni, és új lehetőségeket teremteni a minél jobb és gyorsabb film beszerzésében. A **VIDEÓ NÍVÓ** új szolgáltatása az országban már öt helyen
Pécs: Rókus utca 3/a. I. emelet. Tel.: 72-33612
Szeged: Mérey utca 6/b. I. emelet. Tel.: 62-51687
Szombathely: Dimitrov krt. 2. Tel.: 94-21708
Debrecen: Kölcsey Művelődési Ház – Videotéka. Tel.: 52-17848
Salgótarján: Tanácsköztársaság tér 13. Szignál Shop
találkozhat képviseletünkkel, hirdetve a **VIDEÓ NÍVÓ** előkelő és rangos nevét. Egy helyen [redacted] forgalmazók áraival megegyező árakon és feltételekkel. Kérjük Kollégáinkat, fogadják bizalommal!
Irodánk új ajánlata: Részletfizetési kedvezmény!
Várjuk megrendeléseiket: telefonon, faxon, levél formájában és postai utánvéttel is!

Mi örömmel látjuk!
Reméljük, szívesen jön!
Nem kell több kiadóhoz mennie, itt a **VIDEÓ NÍVÓ** ügynöksége!
Viszontlátásra!

Cím: 1081 Bp., Köztársaság tér 10.
Telefon: 113-9837
Telefon/fax: 134-5426
Nyitva tartás: H–P 8–17-ig

KAMKORDEREK KÉPLEMEZJÁTSZÓK

Böngésző

Tesztrovatunkkal összhangban a stuttgarti Video című szaklapban látható legújabb Kamkorder táblázatot mutatjuk be, de rövid áttekintést adunk a laserdiscek (képlemezjátszók) kínálatáról is.

Bár ■ kamkorderek táblázata önmagáért beszél, a *Hitachi VM–E25E* és a *Sony CCD–TR105* között képminőségben mégsem éreztünk akkora különbséget és szintén több mint 31 pontra értékeltük ■ *Sanyo VM–E577P* (Fisher FVC–P770) képminőségét. Nagyobb különbséget mutat viszont ■ kísérőhang és a szolgáltatások, ami valóban szétszakíthatja a mezőnyt. A Sanyo monó hangrögzítésével, szűkebb szolgáltatásával összességében ■ harmadik helyre szorul, míg a *Hitachi* elektronikus tudományával éppen itt gyűjt piros pontokat. A *Sony*-hoz képesti szerényebb hangosztályzata két szempontból is következik: egyrészt szerényebb az alacsonyfrekvenciás átvitele (nincs kiiktatható „szél" kapcsolója) másrészt az aszimmetrikus felépítésű üzemi helyzetből következően ■ sztereó hang nem egyforma a két csatornán.

Magazinunkban hosszú ideje nem foglalkoztunk a lézeres lejátszókkal. Igaz, a hazai üzletekbe még nemigen jutottak el, bár biztosak vagyunk közeli megjelenésükben. Terjedésüket azonban a szoftver, vagyis ■ képlemez-háttér hiánya egy ideig még vélhetően befolyásolja. S ■ keresendő a külhoni piacokon is az átütő siker elmaradása. A készülékek közül nem is egy, például a *Philips LDP600WS*, a *Sony MDP640D* és *MDP740D* éppen e korlátok letörésére PAL és NTSC rendszer szerinti lemezek lejátszására is alkalmas.

Az árak és a minőség önmagukért szólnak. A készülékek java része ■ videómagnók árszintje alatt van, a kínálat is egyre szélesebb, a képminőség a kiváló kategóriának felel meg, és a CD hangminőség is a legjobb visszaadást közelíti meg.

A *Telefunken VDP500* egyébként megegyezik a *Pioneer CLD 1600*-zal (az utóbbi a tulajdonképpeni gyártó) csupán némileg tér el szolgáltatásokban, így hiányzik a digitális kimenete. A képlemezjátszóknál ■ képkeresés általában kettő-, öt-, tíz-, vagy 30-szoros sebességgel történik, ■ CAV lemezeknél ezt villogásmentesen, precízen lehet élvezni, a CLV hosszanjátszó lemezek esetében azonban a visszaadás fekete-fehérben történik, némi villogással. A *Sony* és *Telefunken* egyébként 10 és 30-szoros képkereső tempóra képes.

Hang szempontjából alig lehet különbséget tenni ■ készülékek között, a Sonyk valamivel többet tudnak magasban, a Telefunken többet nyújt mélyben, ■ *Philips* ■ leginkább kiegyenlített.

A vásárlásnál végső fokon az dönthet, elegendő-e a PAL tudomány, vagy szükség van NTSC lejátszásra is, ez ugyanis az árban határozottan megjelenik, és befolyásolhatja a kiválasztást a szolgáltatási kör.

Az más kérdés viszont, hogy ■ lemezek között is igen nagy különbség van, s ezeket leginkább a Sony és Telefunken tudta kivédeni, míg ■ Philips CDV400 egy árnyalattal lágyabb képet produkál.

KAMKORDEREK

ípus	Rendszer	Irányár DM-ben	Kép	Hang	Szolgáltatások	Felszereltség	Össz-ntszám	Minősítés
S-VHS, S-VHS-C és Hi-8-as kamkorderek								
ony CCD–V5000	Hi8	5000	40	19	15	7	81	kiváló
anon EX1 HI	Hi8	5000	40	16	15	7	78	kiváló
anon A2 Hi8	Hi8	4000	40	16	16	6	78	kiváló
itsubishi HS–C50E	S-VHS-C	3400	38	18	14	5	75	kiváló
ony CCD–V800E	Hi8	3000	38	17	15	5	75	kiváló
laupunkt CR–8500H	Hi8	2700	38	17	15	4	74	kiváló
rundig LC 175 HE	Hi8	2700	38	17	15	4	74	kiváló
anasonic NV-MS95E	S-VHS-C	3500	36	18	15	5	74	kiváló
ony CCD–V600E	Hi8	2700	38	17	15	4	74	kiváló
ony CCD–V700E	Hi8	3000	38	17	15	4	74	kiváló
VC GR–S505	S-VHS-C	3000	35	17	15	4	71	kiváló
auer VCC 860	Hi8	2800	36	17	13	4	70	jó
anon E 850 Hi	Hi8	2800	36	17	13	4	70	jó
laupunkt CCR–880 H	Hi8	2700	36	16	13	4	69	jó
ujix FH 80	Hi8	2700	36	16	13	4	69	jó
rundig LC 180 HE	Hi8	2700	36	16	13	4	69	jó
ikon VN–7000	Hi8	2700	36	16	13	4	69	jó
icoh R–88 H	Hi8	2700	36	16	13	4	69	jó
ony CCD–TR 705E	Hi8	2700	36	16	13	4	69	jó
itsubishi HS–C35E Trica	S-VHS-C	2800	36	14	13	5	68	jó
VC GR–SX9EG	S-VHS-C	2800	35	12	11	4	62	jó
ordmende VS 550	S-VHS-C	2800	35	12	11	4	62	jó
aba SCM 3	S-VHS-C	2800	35	12	11	4	62	jó
elefunken C 2200	S-VHS-C	2800	35	12	11	4	62	jó
VHS, VHS-C és Video 8-as kamkorderek								
ony CCD–F550E	Video-8	2500	33	15	14	4	66	jó
ony CCD–F555E	Video-8	2300	33	15	14	4	66	jó
anon ■ 110	Video-8	2200	32	16	13	4	65	jó
itachi VM–E15E	Video-8	2400	31	15	15	4	65	jó
ony CCD–TR75E	Video-8	2500	31	17	13	4	65	jó
kai PV(S)–C40E	VHS-C	2000	34	13	14	3	64	jó
itachi VM–E 25 E	Video-8	2500	33	15	13	3	64	jó
itsubishi HS–CX4 E	[illegible]	2300	34	14	12	4	64	jó
aba VM 6993	VHS-C	2500	34	12	15	3	64	jó
anyo VM–ES88P	Video-8	2300	33	14	14	3	64	jó
kai PV(S)–C 20 E	VHS-C	1700	34	13	14	2	63	jó
auer C 62	VHS-C	2500	34	12	13	4	63	jó
auer C 83	Video-8	2300	33	14	14	2	63	jó
laupunkt CCR–570	VHS-C	2500	34	12	13	4	63	jó
laupunkt CCR–810	Video-8	2000	31	16	14	2	63	jó
anon UC 10	Video-8	2300	33	14	14	2	63	jó
rundig LC 125 C	VHS-C	2500	34	12	13	4	63	jó
rundig LC 145 E	Video-8	2000	31	16	14	2	63	jó
itachi VM–E10E	Video-8	2200	30	16	13	4	63	jó
oewe Profi 85	Video-8	2300	30	16	13	4	63	jó
etz 9704	VHS-C	2500	34	12	13	4	63	jó
etz Movie 9714	VHS-C	2000	34	12	13	4	63	jó
inolta 8 406E	Video-8	2200	30	16	13	4	63	jó
ikon VN–3100	Video-8	2000	31	16	14	2	63	jó
anasonic NV–G3	VHS-C	2300	34	12	13	4	63	jó
anasonic NV–G2	VHS-C	2000	34	12	13	4	63	jó
anasonic NV–S1E	VHS-C	2500	34	12	14	3	63	jó
anasonic NV–S 5E	VHS-C	2500	34	12	13	4	63	jó
icoh R–67	Video-8	2000	31	16	14	2	63	jó
ony CCD–TR 105 E	Video-8	2000	31	16	14	2	63	jó
lympus VX–82	Video-8	2300	32	15	12	3	62	jó
anyo VM–ES 99 P	Video-8	2300	32	15	12	3	62	jó
ony CCD–F450E	Video-8	2000	32	13	14	3	62	jó
ony CCD–F350E	Video-8	1600	31	13	14	1	59	közepes
VC GR–AX 2 EG	VHS-C	1700	32	12	12	1	57	közepes
aba CM 2	VHS-C	1700	32	12	12	1	57	közepes
anon A8	Video-8	2000	31	12	12	1	56	közepes
anyo VM–ES77P	Video-8	1800	31	12	11	2	56	közepes
niversum 065.2196	VHS-C	998	29	10	15	1	55	közepes
Képlemezjátszók								
ony MDP–533D	CD, LD	1700	35	19	16	4	74	kiváló
ony MDP–640D	CD, LD	1500	35	19	16	4	74	kiváló
ony MDP–740D	CD, LD	1800	35	19	16	4	74	kiváló
ioneer CLD–2600	CD, LD	1500	35	19	16	4	74	[illegible]
ony MDP–333D	CD, LD	1000	35	19	16	3	73	kiváló
hilips LDP 600 WS	CD, LD	1500	34	19	16	4	73	kiváló
ony MDP–440	CD, LD	1000	35	19	16	3	73	kiváló
ioneer CLD–1600	CD, LD	1050	35	19	16	3	73	kiváló
ioneer LD 1500	CD, LD	1100	35	19	16	3	73	kiváló
elefunken VDP 500	CD, LD	1100	35	19	16	3	73	kiváló
hilips CDV 400	CD, LD	1000	35	18	16	3	72	kiváló
[illegible]	CD, LD	950	35	19	14	2	[illegible]	[illegible]

Maximális pontszámok: Kép = 40, hang = 20, szolgáltatások = 20, felszereltség = 10

Aktív Videóújság

Ez a címe annak a mozgóképes folyóiratnak, amelyet nemrégiben indított útjára a zánkai Gyermeküdülő Centrum Fotó-Videó Stúdiója. A centrum gyerekek, diákok és felnőttek számára folyamatosan szervez videósképzést, tanfolyamokat, videótáborozást, a ez adta az ötletet a videóújság kiadására. Ötletük megvalósításához segítséget nyújt a Mozgófilm alapítvány pályázatán elnyert 700 ezer forint, melyből nemcsak a videófolyóirat kiadásait fedezik, hanem a tehetségesebb diákok továbbképzését is fel tudják vállalni, tíz napos táboroztatásokkal.

Eddig két, egyenként körülbelül harmincperces videóújság készült el, főként általános és középiskolások próbálkozásaival. A diákok által készített kis videóművekben láthatunk sajátos képi próbálkozásokat (kézárnyjáték); humoros iskolai ebédeltetést burleszk stílusban (Spenót címmel); diákszínházi előadás jól vágott felvételét (Shakespeare: Szentivánéji álom); mini-útifilmet (Bécs–Nürnberg); s az állami televízióból ismerős szabályos riportokat. Így például a családról, a szerelemről vagy a szarvasi városi gimnázium jövőjéről, mely az egyházi ingatlanok visszaadása kapcsán diákokat érintő, politikai kérdéssé vált.

A folyóirat felelős szerkesztője, Pohiba Kornélia és főszerkesztője, Somogyvári Rudolf úgy véli, e mozgóképes folyóirat léte tovább ösztönözheti a fiatalokat videóalkotások készítésére, s összefoghatja az iskolákban vagy másutt alkotó ifjúsági csoportokat.

A szerkesztőkhöz az alkotók folyamatosan küldhetik munkáikat, s ezek alapján telik meg egy-egy félórás műsoros kazetta. (A videókészítők elküldött kazettáikat visszakapják.) A szerkesztők azután az így megszületett különleges diákújságot igyekeznek lehetőségeikhez mérten – az alkotó videóscsoportok segítségével is – minél szélesebb körben terjeszteni.

Címük: Gyermeküdülő Centrum, Fotó-Videó – Zánka, 8250
Telefon: 87-48-440/253, fax: 87-48-540

Az első két számban a következő intézmények „videósdiákjainak" munkái láthatók: Dombóvári Szakközépiskola, Mór Városi TV, Szarvas Gimnázium, Szent László Gimnázium (Budapest), a budapesti Brassó utcai Általános Iskola, Kispesti Nevelőotthon (Budapest).

Tisztelt Bíróság!

A Gazdasági Versenyhivatal döntése

A Video Magazin 1992/3 számának [illegible]7. oldalán „Tisztelt Bíróság!" címmel egy kábeltelevízióval kapcsolatos per anyagából idéztünk. A per kezdetben a Budai Központi Kerületi Bíróságon indult, mivel egy kábeltelevíziós társaság nem nyújtott műszakilag megfelelő színvonalat, majd átadta az egész rendszert egy új üzemeltetőnek, aki új szerződés megkötésére próbálta kényszeríteni az előfizetőket. Ez a szerződés, igaz, műszakilag jobb és több csatornát kínáló szolgáltatásért, de lényegesen megemelt havi előfizetési díjat követelt. Az ügy átkerült a Gazdasági Versenyhivatalhoz, gazdasági erőfölénnyel való visszaélés megjelöléssel. Eközben az előfizetők jelentős része az új szerződést nem kötötte meg.
A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa 1992. április 14-én, mint elsőfokú bíróság a kft üzemeltetőt százezer forint büntetésre ítélte, s utasította, hogy a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés gyakorlatát szüntesse meg.

*

A Tisztelt Bíróság című írás egyik megjegyzésére reagált Dióslaki Gábor, a DLG stúdió ügyvezetője. Az ügyvezető állítja: stúdiója a [illegible] csak jogtiszta filmeket vetített, olyanokat, amelyeknek megvásárolták kábelvetítési jogát.

„Arra lettem figyelmes, hogy a lakótelep lakói esténként kazettákkal a hónuk alatt járkálnak egymáshoz, hogy újabb és újabb műsorokat, filmeket tudjanak beszerezni. Itt a környéken nincs sok szórakozási lehetőség, egyedül a videó... otthon."

[illegible]

„Kölcsönös" barátok

[illegible]

A szívességi piac

már azonban zártabb, homogénebb, az ugyanazon körök alapján szerveződött vált ez a piac. Korábban sokan úgy vélték, a szívességi piac a [illegible] tagjainak [illegible] bővülésével [illegible] el fog tűnni. Ez a jóslat nem következett be, hiszen ma, amikor a kölcsönzőkben szinte napon[illegible]ta jelennek meg a legfrissebb filmek, a videotulajdonosok

tele, ami nem ad kölcsön. A konkrét felsorolásnál azonban kiderül, hogy ez elsősorban a családi felvételekre vonatkozik – melyek az ismerősök számára úgysem érdekesek –, de igen kis számban takart filmfelvételek is. Ez utóbbiaknál a leggyakoribb eset, hogy megrongálva kapták vissza érté-

kesnek tartott felvételeiket, így inkább megszakították az ilyen kapcsolataikat.

A „ha kölcsönkapsz, kölcsön is kell adnom" szabályra több eredmény is utal. Megkérdezettjeink 76,5 százaléka számolt be arról, hogy ha kölcsönadott, gyakorta előfordult, hogy partnere ké-

[illegible] százaléka még mindig rendelkezik cserepartnerekkel, videózó barátokkal. A változás inkább abban jelentkezett, hogy a [illegible] szűkebb [illegible] felvállották az egy érdeklődési körhöz tartozó cserepartnerek csoportjai, amelyek lehetővé teszik az egyes személyeknek is, hogy lépést tartsanak az egyre gyorsabban bővülő kínálattal. Hogy mennyire jelentenek e „társulások" valódi barátságokat, amelyek a videó kapcsán alakultak, nem tudni, ehhez újabb kutatásokra lenne szükség. A vizsgálatból kiderült, hogy videósaink átlagosan 3-4 cserepartnerrel vannak kapcsolatban. E kö-

zösségek viszonylag zártak: válaszadóink zöme ugyanannyi embertől kér kölcsön, mint ahánynak ő maga ad. Ez alól a nagy számú filmgyűjteménnyel rendelkezők a „szabályt erősítő kivételek", akiknél előfordul, hogy inkább tőlük kérnek. 10 százalék körül alakul azoknak az aránya, akik tíz vagy ennél is több személlyel állnak ilyen kapcsolatban. Ez az eredmény is utal a szívességi piacra jellemző íratlan szabályokra. Ezek közül az egyik az, aki kölcsönkér, az általában nem rendelkezhet olyan filmmel, amit nem hajlandó kölcsönadni. A válaszadók 22 százaléka jelezte, hogy van olyan felvé-

[illegible] ilyen filmet. Ezt árulta el az az eredmény is, hogy válaszadóink 27 [illegible] csak [illegible] hajlandó [illegible] [illegible] Legtöbben találkoztak is a [illegible] [illegible], illetve 24 százalék mondta azt, hogy bár nem vállalják el a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] kell viszonozni. Arról, hogy ezt miképpen lehetne viszonozni, [illegible] [illegible] [illegible] vélekedett.

A kölcsönkérések, kölcsönadások gyakoriságát nehéz volt feltérképezni, általában kiszámíthatatlanok, sok különféle helyzetben. [illegible] százalék jelezte, hogy havonta gyakran, többször is kér, illetve ad filmeket.

Sztárfilmek

A megkérdezettek és szakgyűjtők egybehangzóan nyilatkoztak úgy, hogy felvételeik között akad olyan sztárfilm, amelyet temérdeken, [illegible] sokszor és sokat kérnek kölcsön. Ezek a filmek általában nemcsak jó csereanyagok, hanem a tulajdonosok kedvencei is, sőt ők maguk ajánlják ismerőseiknek megnézésre. Ez már utal az azonos vagy hasonló érdeklődési körök meglétére. Ezt támasztja alá az is, ha azt vizsgáljuk, milyen filmeket kérnek a képmagnó-tulajdonosok. Kiderül, hogy saját felvételeik gyűjteményük jellegétől nem távolodnak el, leggyakrabban ugyanolyan műfajú műveket kérnek. Mindössze 7–8 százaléknál tapasztaltuk, hogy gyűjteményüktől eltérő filmeket kérnek.

S hogy melyek az igazi sztárfilmek? A [illegible] [illegible] a leggyakrabban [illegible] [illegible] a kölcsönkért [illegible] vannak: [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] akadémia, Az ember, aki *tudta* a [illegible]. Természetesen a különböző műfajok szerelmeseinél másként alakul ez a [illegible], [illegible] [illegible] fel az egyik [illegible] [illegible] [illegible], az *Úrzóna* vagy a [illegible], egy másik körben a [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] és *A tanú*. A [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], hogy a kölcsönösségen belül az alapvető [illegible] (móvi), és az újdonságok cserélnek. A [illegible] [illegible], a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Általában ezek határozzák meg a filmek és tulajdonosuk értékét is. Minél több újdonsággal, nehezen beszerezhető felvétellel rendelkezik valaki, annál magasabb az értéke személyének is a partnerek között, s annál inkább [illegible] kezik környezetében sztárfilmnek számító felvételei. (Az újdonság természetesen nem mindig egyezik a nehezen beszerezhetőséggel.)

Ez a presztízs arra is feljogosítja, hogy a sztárfilm tulajdonosa válogathasson, illetve hogy elvárhatja a hasonló viszonzást. Ezt mutatja a következő táblázat is.

Rendelkezik-e környezetében sztárfilmnek nevezhető felvétellel (%).

	[illegible]	Nem
Viszonzás [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]	81,[illegible]	26,7
Viszonzás [illegible] [illegible]	[illegible]	[illegible]
Adkozom, [illegible] szívesen	8,4	7,3

N=[illegible]

A fenti arányok jól bizonyítják, hogy a szívességi piacon a ritkaságok, az újdonságok tulajdonosai [illegible], szabnak meg bizonyos játékszabályokat. A ritkaságok, újdonságok beszerzése több fontosabb [illegible], amelyekkel nem mindegyik videós rendelkezik. Ugyanakkor – [illegible] között – a filmek [illegible] lehetőségének is adottnak kell lennie. Mintának egynegyede [illegible] igen gyakran, gyűjteménybővítésének leginkább bevált eszközeként használja ezt a módszert. Mint [illegible] [illegible] [illegible] leggyakrabban a kölcsönkérők a legnagyobb [illegible]. Akik gyakran másolnak, állandóan már 5–7 partnerrel [illegible] [illegible]. Ők a meghatározók, illetve közülük kerülnek ki a szívességi [illegible] [illegible] személyiségei. [illegible] nagy [illegible] egy [illegible] [illegible] [illegible] százalékuk nyilatkozott úgy, hogy kölcsönadás esetén partnerei [illegible] és [illegible] [illegible] is kapják [illegible] anyagot.

Természetesen [illegible] [illegible] [illegible] módon szabályozzák a partnerek. [illegible] [illegible] az [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ritkán lépnek érvénybe, igaz, ritka a megállapodások be nem tartása.

Fekete? Szürke? Fehér?

Egymás filmjeinek megnézése természetesen nem ütközik semmiféle jogszabályba. Azok alvállalt [illegible], amely [illegible] gyakori jelenség, már sok kérdést vet fel, így a videózás ki tudja, mikorra várható [illegible] szabályozása. [illegible] [illegible] után [illegible] csak kideríteni, hogy a sokak részvételével zajló szívességi piac mennyire minősül majd feketének, szürkének vagy éppen fehérnek. A fenti eredmények ugyanakkor arra is utalnak, hogy míg korábban a videomagnó, ma már inkább a nagyobb létszámú és a fenti kritériumoknak is eleget tevő házi filmgyűjtemény válik éppen társadalmunk egyik legfrissebb státusszimbólumává.

Fábián Gergely

A TV-TÉVÉ műsora kábelen az alábbi területek helyi csatornáin vehető:

BUDAPESTEN

Angyalföldi Közösségi Televízió, BIN Kft., CITY Kábel Belvárosi Kábeltelevíziós Kft., Csángó-Gidófalvy Lakótelepi Alapítvány, Csepel Jókai Lakásfenntartó Szövetkezet, Mátyáshegyi Televízió, Nagytétény, Nyitott Világ Alapítvány, Óbuda Televízió, SZÍV TV, Terézvárosi Alapítvány, Tomori úti I. Lakásfenntartó Szövetkezet, TV-11, TV-20, TV-22, Vizafogó-INKA Kft., Vizafogó Lakásfenntartó Szövetkezet, XV. ker. Közösségi Televízió, Zuglói Kft. Videostúdiója, Budaörsi Kábel-TV. Bartók Béla úti Kábel-Kommunikációs Alapítvány

VIDÉKEN

Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Balatonszentgyörgy, Bélapátfalva, Békés, Békéscsaba, Budakeszi, Cegléd, Csorvás, Csót, Dabas, Dombóvár, Edelény, Eger, Erdőkertes, Esztergom, Fehérgyarmat, Gárdony, Gödöllő, Gyöngyös, Győr, Harkány, Hévíz, Kakasd, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Kéthely, Kiskunhalas, Kiskunmajsa, Komló, Kondoros, Lenti, Mágocs, Makó, Marcali, Mezőhegyes, Mezőkovácsháza, Miskolc, Mohács, Monor, Mór, Nagykanizsa, Nova, Oroszlány, Paks, Pannonhalma, Pécs, Pécsvárad, Pilis, Pilisvörösvár, Kiskunfélegyháza, Siófok (Sióvill, Foki-hegy), Szarvas, Százhalombatta, Szeged, Szeghalom, Szekszárd, Szentes, Székesfehérvár, Szombathely, Tapolca, Tata, Tatabánya, Tápiószentmárton, Telekgerendás, Tiszaújváros, Várpalota, Veszprém, Zalaapáti, Zalaszántó, Zirc, Zsámbok

A TV-TÉVÉ műsora jelenleg 22 budapesti és 78 vidéki kábelhálózatban – összesen 100 helyen – látható.

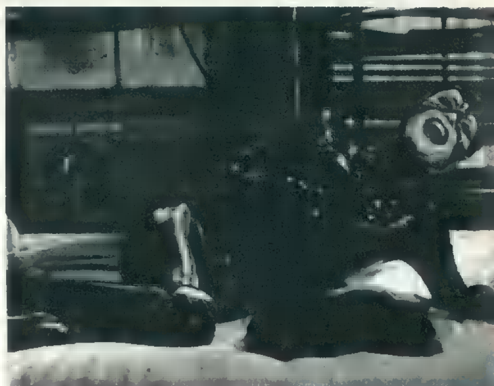
HÍRÖZÖN

VISSZATÉRŐBEN A DENEVÉREMBER

Már forgatják ■ több mint száz millió dollár tiszta hasznot hozó Batman folytatását ■ Warner Brothers-nél. A *Batman visszatér* címet viselő kaland-horrorban a fekete nagy fülekkel ismét megjelenő fürdősapkás Denevérember egyszerre két gonosszal folytatja küzdelmét. Egyikük az iszonyatos külsejű Pingvin *(Danny de Vito)*, a másik a csábító, ám veszedelmesen erotikus és kegyetlen Macskaasszony (*Michelle Pfeiffer* – lásd Video Magazin, 1992/3.).

A cselekmény irdatlan magasságú felhőkarcolók tetején és mély kanálisok alján zajlik. Soha nem látott járművek robognak, szállnak a magasban és süllyednek ■ mélyben. A díszletek szokatlanok, káprázatosak, monumentálisak. Danny de Vitót sikerült olyan csúnyára maszkírozni, hogy ■ forgatás helyszínét látogató turista gyerekcsoport tagjai sikoltozva menekültek ki a stúdióból az utcára, meglátván Vitó-Pingvint... Michelle Pfeiffer ezúttal is gyönyörű, ám félelmet keltő. A filmben szexis jelenetek is vannak, s az alkotók szerint Batman

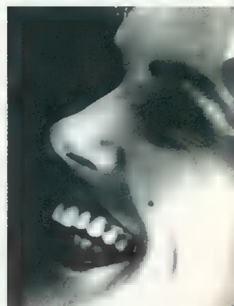
(Michael Keaton) és a Macskaasszony szinte felgyújtják majd a filmvásznat ágyjelenteikben. Persze Pingvin ezúttal is közbelép. Ördögi trükköket eszel ki, hogy elszeresse ■ Macskaasszonyt.

A forgatás során de Vitót egy kis baleset is érte. Egy mély csatornával körülvett kis szigetecskén állt, amikor az operatőr megkérte, álljon egy kissé hátrább. Danny engedelmesen hátrált, majd teljes Pingvin-harci díszében belezuhant ■ csatornába. A helyi mentőcsapatnak kellett ■ víz felszínére hoznia a meglehetősen riadt és rengeteg vizet nyelt de Vitót, aki azután már nem volt hajlandó többé ■ kis szigetre lépni. Ehhez képest már csak apró kis balesetnek számított, amikor az összevissza totyogó igazi pingvinek egyike megharapta az operatőr lábát.

Nem véletlenül nyilatkozta Michelle Pfeiffer: *„Soha életemben nem mulattam még ilyen jót egyetlen forgatáson sem..."*

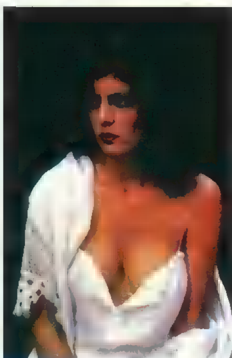
A video magazin következő számának tervezett tartalmából:

- Induló rejtvény-pályázatunkon ITT–NOKIA kamkordert nyerhet!
- Sztárportré: Geena Davis
- Tv–videó–mozi: mindenütt Twin Peaks
- Rendezte: Jonathan Demme

GEENA DAVIS

SARANDON KEBLEI

Az Oscar-díjra is jelölt *Susan Sarandon* legutóbb Kevin Kline-nal forgatta a *January Man* című filmet. A humoros Susan elmesélte partnerének – akivel természetesen szerelmes jeleneteket is forgatott –, hogy egyik férfi rajongójától a következő levelet kapta: *„Kedves Susan! Téged mindenféleképpen tökéletesnek tartalak. Olyan kebleid vannak, amelyeket akár az anyámnak is bemutathatnék."* Jót nevettek a levélen, melyre Sarandon a következő megjegyzést tette: *„Ebben a szakmában annyi a gyönyörű mell, hogy szerintem az enyémet kissé túlbecsülte a levélíró."*

L. A.: A NAGY FOGÁS

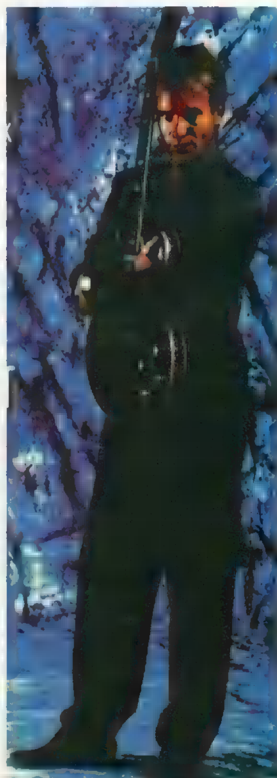
1,8 millió dollár értékű kalózkazettát foglalt le nemrégiben a Los Angeles-i rendőrség, karöltve az Amerikai Filmszövetséggel (MPAA). Három videóüzletben – a West Manchester és a Martin Luther King Jr. Boulevard-on és a Florence Avenue-n – összesen 9976 illegális kazettát koboztak el. Házkutatást tartottak a nyomozók a három videóbolt egyetlen, kínai származású tulajdonosának házában is, ahol további 9734 hamis műsoros videókazettára bukkantak, lefoglaltak két színes fénymásoló berendezést, valamint címkéző és csomagoláshoz szükséges gépeket. A tulajdonos raktárát is ellenőrizték, ahol további 8380 kazettát találtak 39 képmagnóval és tv-készülékekkel. A hamis kazettákon olyan filmeket rögzítettek, mint a *Rocky Horror Picture Show*, a *Vadászat a Vörös Októberre*, a *Micsoda nő!* vagy a *Tini nindzsa teknőcök*. A tulajdonost őrizetbe vették, az összesen 28 090 kazettát pedig elkobozták.

VOLT FBI ÜGYNÖK LETT AZ ANTIKALÓZ-FŐNÖK!

24 évi FBI tapasztalatokkal a háta mögött William M. Baker lett az Amerikai Filmszövetség kalózkodás elleni küzdelemmel foglalkozó osztályának igazgatója. A csoport feladata, hogy a világ 54 országában összehangolja és támogassa a küzdelmet a filmek illegális, szerzői jog nélküli felhasználása ellen. Baker hosszú éveken át különleges ügynökként szolgált az FBI kötelékében, s az elmúlt évtizedben az FBI központjában dolgozott vezető beosztásban, majd két évig a CIA-nál gyűjtötte tapasztalatait.

ÚJRA FORGAT PHIL COLLINS ÉS STING

Ismét filmet forgat a *Genesis* együttes frontembere, *Phil Collins*. Legutóbb a *Buster* című film főszereplője volt, ám azóta a gyakran állt kamerák elé. Igaz, a végeredmény csak videóklipek sorozata lett. Közben azért elkészítette a *But Seriously* szólóalbumot, majd zenésztársaival a *We Can't Dance* dupla LP-t. Mindkettő világsiker lett, csakúgy, mint koncertlemeze, melyhez kapcsolódva jelentették meg videókazettán *Seriously Live* címmel berlini koncertjének teljes zeneanyagát, több mint százhatvan percnyi hosszúságban. A hírek szerint Phil Collins nemrégiben elvállalta a *Frauds (Szélhámosságok)* című játékfilm prózai szerepét.

Sting már jelentős filmszínészi múltra tekinthet vissza, amellett, hogy jazzes ihletésű lemezei – *Nothing Like the Sun, Soul Cages* – az igényes pop-rock zene csúcsát jelentik. *(A Frankenstein menyasszonya* című prózai filmje és a *Bring On the Night* koncertvideója megtalálható a honi tékákban is.) Most *Keanu Reeves* oldalán az *Interjú egy vámpírral* címet viselő filmben vállal főszerepet.

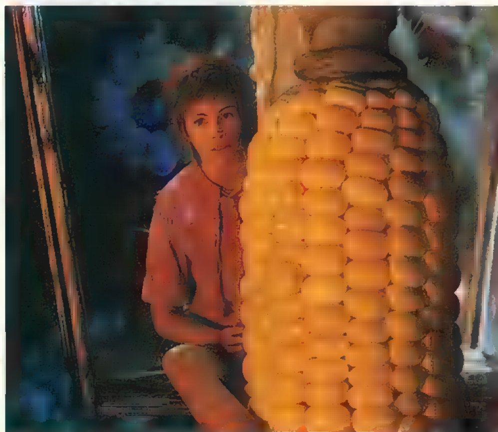
MADONNA VISSZAUTASÍT

Madonnának eddig egyetlen filmje sem lett – lemezeivel ellentétben – bombasiker, ezért aztán megválogatja, milyen szerepet vállal el ■ jövőben. Legutóbb *A majom szíve* címet viselő film főszerepét kínálták fel számára, melyet azonban visszautasított. A történet egy kemény életet élt pincérnő és egy külvárosi buszsofőr szerelméről szól. Madonnának nem volt elég neves leendő férfipartnere, *Brad Pitt*. Való igaz, még a szakmának sem cseng túl ismerősen ■ név. (Madonnával a főszerepben ■ magyar tékákban is látható: *Ki ez a lány?*)

Sztárok versenye

Beryl Markham szerepéért szinte versengenek a nagy sztárok. *Julia Roberts, Michelle Pfeiffer, Meg Ryan, Debra Winger, Geena Davis* mind-mind szívesen játszaná el ■ harmincas évek híres női kalandor-életművésze szerepét. Beryl volt az első női repülős kaszkadőr, híres lovas és autóversenyző, ■ végzet asszonya. Neve ■ legendás Lindberghével vetekedett, hiszen ő volt az első hölgypilóta, aki átrepülte az Atlanti-óceánt.

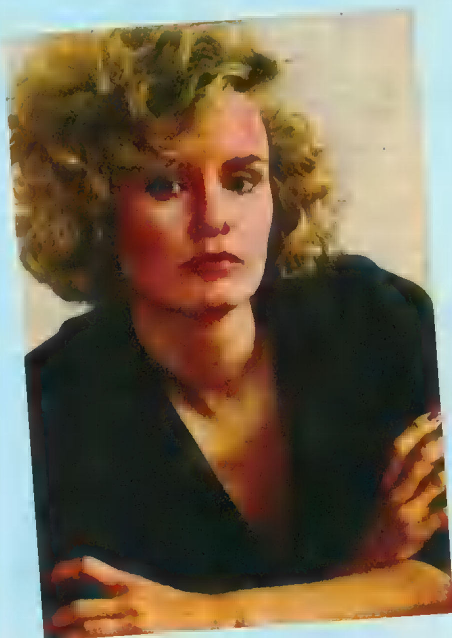

Jessica szexis szerepekről álmodik

„Elegem van a kopott, hétköznapi asszony-szerepekből! Nem bánom, legyen az komédia, akár bohózat vagy revü, de szeretnék ismét csillogni, szexi szerepeket kapni. Mostantól vagy elragadóan szép lány leszek, vagy semmi más!" Mindezt a 43 esztendős szőke sztárszínésznő, *Jessica Lange* jelentette ki, aki igazán nem panaszkodhat arra, hogy megfeledkeznek róla a rendezők és ■ producerek. (Videón itthon is kölcsönözhetjük *A postás mindig kétszer csenget* című erotikus krimit vele a főszerepben, valamint a *Music Box*ot, az *Édes álmok*at és az *Aranyoskám*at.) Moziban a nagyvilágban és Magyarországon is a *Cape Fear – A rettegés foka* című filmben arat sikert. Ez utóbbi felvételei során egyébként elterjedt a pletyka, hogy kapcsolata Robert de Niróval izzóbb a szokásos munkatársi kapcsolatnál.

„Ugyan már!" – vágott vissza Jessica. *„Három gyermekem van, minden éjjel összebújva együtt aludtam velük a film készítése során. Különben is, még álmomban sem jut eszembe, hogy életem végre megtalált nagy szerelmét, élettársamat, Sam Shepardot megcsaljam."*

A szexis alakítások azért jöhetnek. Jelenleg azonban a Broadway-n, színpadon játssza *A vágy villamosá*nak Blanche szerepét..

MR. MEG RYAN...

A *Vérbeli hajsza (Innerspace)* forgatásakor, 1986-ban ismerkedett meg egymással *Meg Ryan* és *Dennis Quaid*. Már úgy volt, hogy összeházasodnak 1989-ben, amikor Dannis alkoholista életmódja miatt szakításra került sor. Karrierjük is külön utakon folytatódott. Meg Ryan *Harry és Sally-ben (When Harry Met Sally)* egy csapásra a csúcsra került. Dennis Quaid több sikeres filmje ellenére sem lett megasztár. Jó karakteralakítása a *Képeslapok a szakadékból (Postcards from the Edge)* című filmben eltörpült a nagy sztárok, *Meryl Streep, Shirley McLaine* mellett. Közben szoros barátságot kötött az alkohollal és a kábítószerrel,

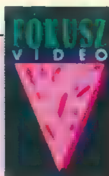
s Meg Ryannek köszönhető, hogy visszavezette az életbe. *„Itt a jegygyűrűd! Vagy befekszel egy elvonókúrára és akkor végig melletted leszek, vagy nem, de akkor el foglak felejteni"* – zsarolta meg szerelme, s ez, úgy látszik, hatott. Egy éve házasodtak össze, s a 30 esztendős Meg ■ nyárra várja első gyermeküket. A 37 éves Dennis talán jobban fél a szüléstől, mint a boldog kismama, a pletykák pedig hidegen hagyják. *„Nem érdekel, ha a szakmában Mr. Meg Ryannek szólítanak"* – mondja Dennis Quaid. *„Legfeljebb én maradok itthon, nevelem a gyerekeket. Főzök, mosogatok, és a tévé előtt szopogatom a bonbonokat."*

Cél: az elosztóközpont

Több mint 16 millió dollár értékben foglaltak le tavaly hamis videókazettát az Egyesült Államokban, az Amerikai Filmszövetség hathatós támogatásával. 461 esetben több mint negyedmillió illegálisan másolt kazettát koboztak el, a legtöbbet kiskereskedelmi szinten, ám 32 esetben videólaborokat és elosztóközpontokat sikerült felszámolni. A videókalózkodás ellen küzdők idei legfőbb célja – ■ sikeres tavalyi tapasztalatok alapján – az elosztóközpontok felkutatása, ■ kiskereskedők ugyanis többnyire csak kis halnak számítanak.

Az Egyesült Államokban 1986-ban még csak 38 ezer volt ■ lefoglalt fekete műsoros kazetták száma, 1990-ben már 180 ezer. A szakemberek ■ kiemelkedő eredményt hozó elmúlt év sikerét abban látják, hogy az állami fogyasztói érdekvédelmi törvény könnyebbé tette ■ vádemelést ■ jogsértők ellen, s így a filmszövetség munkatársait a helyi hatóságok és az FBI hatékonyabban tudta segíteni.

A kalózok elleni küzdelemről szóló információkért köszönet a MAGNEW Kft.-nek

Figyelem, a filmeken erotikus jelenetek láthatók!

Sárkány Lady

A „keleti szex" titok maradt a nyugati civilizáció előtt – mindeddig...

86 perc

A kazetták kölcsönzői joggal vásárolhatók meg 2400 Ft+ÁFA összegért.

Egy viking Budapesten

A mókás-mackós termetű svéd költő sokat hallott már a pesti lányok szépségéről, így útra kél hát...
Rendezte: Peter Schaffhausen

82 perc

Malibu varázsa

A malibui fitness klub tulajdonosa ravasz róka: adóval sújtott intézményét az eddigi alkalmazottak kezelésébe adja, az összes felelősséggel. A terv beválik...

78 perc

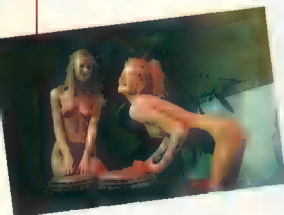
MEGRENDELŐLAP

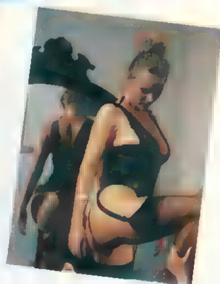
CÍMÜNK: 1062 BP., ANDRÁSSY ÚT 107.
A megrendelőlapot kitöltve, címmel ellátott borítékban kérjük elküldeni. Köszönjük.

KAZETTA CÍME: .... DARAB ....
....

Név: ....
Utca, hsz: ....
Helység: .... Ir. szám: ....
Kérjük nyomtatott betűkkel kitölteni!
Dátum: .... Aláírás: ....

Buja gyertyák

Éva tizennyolcadik születésnapjára szexbulit szervez, ahol a vendégek nemcsak gátlásaikat vetkőzik le...

90 perc

Franciás pezsgő

Tudja, mi az a franciás pezsgő? Egy speciális ital, amely csak a szexkoktélok között szerepel...

90 perc

Hárman az ágyban

(Privát film – amatőr szereplőkkel!)

Két tinédzser lány és egy fiú rég várt találkozása

83 perc

Ötszex

(Privát film – amatőr szereplőkkel!)

A kamera ezúttal két házaspárt les meg, amely kibővül egy vadmacska típusú lánnyal...

81 perc

FIGYELEM, A FILMEKEN EROTIKUS JELENETEK LÁTHATÓK! CSAK 18 ÉVEN FELÜLIEKNEK!

A kazetták megvásárolhatók, illetve utánvéttel megrendelhetők:

LUX VIDEO, 1241 Budapest, Pf. 278. J+J/06 FÓKUSZ Video, [redacted] Budapest, Andrássy út 107. INTERFILM Kft., [redacted] Budapest, [redacted] I. u. 6. Video Nivo Ügynökség: 1081 Budapest, Köztársaság tér 10. S. I. Coop [redacted] 1147 Budapest, Lőcsei u. 12/b.

A ROSWELLI LÁNY

Az Új-Mexikói Roswell városka neve legfeljebb csak az ufóhívők népes tábora előtt közismert, lévén 1947. július 7-én itt történt a nevezetes Roswell-i incidens, amikor is egy földönkívüli űrjárgány balesetet szenvedett. A lezuhant ufóból halott utasok is előkerültek, amelyek tetemét állítólag mind a mai napig őrzik a floridai McDill légitámaszponton. Az egyszerű kis városka másik nevezetessége már földi eredetű, bár tény és való, hogy az illető ázsiója az utóbbi időben az egekig emelkedett. Demi Moore pályája töretlenül ívelt; nem egészen egy évtized alatt Hollywood legkeresettebb színésznői közé verekedte be magát.

DEMI MOORE

1962. november 1-én született, meglehetősen zaklatott családi körülmények közé. Eredeti neve Demi Guyner, szülei pedig nagyon fiatalok. Életük egyetlen vándorlás volt, a hirdetésszervező apa nyomdokaiban jártak. A család helyzetén nem segített a második gyermek, Demi öccsének megszületése sem. 13 éves koráig negyvennyolc városban éltek. Az állandó hajsza és helyváltoztatás meglátszott a kislányon is: magábaforduló, zárkózott típus lett, képtelen volt tartós baráti kapcsolatokat kialakítani, beilleszkedési zavarokkal küszködött. Tízéves volt, amikor szülei elváltak – az apja idegileg teljesen kikészült a feszített munkatempótól –, s fél évig, amíg a bontóperes tárgyalás zajlott, a nagymamájánál lakott. Végül az öccsével együtt édesanyjához került.

Helyzetük, ha lehet azt mondani, még tovább romlott. Hihetetlenül nehéz anyagi körülmények között éltek, ami elől a tizenéves lány a kábítószerhez menekült. Mellette fotómodellként próbálta előteremteni a pénzt a napi bódító adagjához. Mindent elvállalt; hamarosan a LUI meztelen modellje lett. Közben végleg otthagyta az iskolát is. 17 és fél éves volt, amikor megtudta, hogy apja öngyilkosságot követett el. A kallódó Demi jobb híján a házasságba menekült, egy nálánál tizenkét évvel idősebb popzenész, Freddy Moore felesége lett. Az ő nevét felvéve lett belőle Demi Moore.

A kamerák közelébe modellkapcsolatai révén került. Kezdetben tv-filmek és B-mozik címlistáján bukkant fel a neve, például a *Parazitá*ban (1982), Charles Bandnek a *Nyolcadik utas: a Halál* (Alien, 1979) mintájára készült, olcsó, 3 dimenziós vér- és belsőségorgiájában. Némiképp érdekesebb, ha nem is izgalmasabb alakítása volt a *Szerelmes ifjú doktorok* (1983) című, kórházi környezetben játszódó komédiában. A népszerű tévékomédiák írójának és producerének, Garry Marshallnak, a *Micsoda nő* (Pretty Woman, 1990) későbbi alkotójának rendezői debütálásában számos tv-szappanoperasztár kapott helyet. Idővel Demi egyre felkapottabb lett, különösen, miután bekerült a *General Hospital* című sorozat állandó stábjába, melynek révén általánosan ismert lett Amerikában. A *Rio bűné*-ben (1984) már a riói vakációra induló Michael Caine mellé szerződtették, a nagyszerű angol sztár lányát játszotta a moziban. A tinédzserszerepet Jon

Fotósszerelem

Cryer vette át tőle a *Fotósszerelem*ben (1984). Demi az ő barátnőjét, a 22 éves, szexis énekesnőt játszotta Jerry Schatzberg szeretetre méltó romantikus komédiájában.

Következő filmjében pedig már igazi főszerep várta. Joel Schumacher rendező véletlenül látta meg őt a Universal stúdióban, s meghívta a *St. Elmo tüze* (1985) című filmjéhez. A fiatal színészek útkereséséről szóló történetben egy kábítószeres lányt kellett alakítania. Ez nem is esett nehezére, hiszen Demi akkoriban még keményen narkózott, ám csak azzal a feltétellel szerződtették, ha elvonókúrára megy. Miközben nagy nehezen, majd egyéves erőfeszítés árán sikerült leszoknia a kábítószerről (meg az alkoholról), házassága csődbe jutott, férje otthagyta őt. Demi az egyik Sheen fiúval, Emilio Estevezzel, majd másokkal vigasztalódott.

Miután megtalálta önmagát, a rendezők is szívesebben foglalkoztatták. Miről is szólt az újabb mozi, a *Mi történt az éjjel?* (1986) Férfiakról, nőkről, választásokról, szexről, ambícióról, összeköltözésről, kockázatról, alsóneműről, barátságról, karrierről, stratégiáról, elkötelezettségről, szerelemről, mulatságról, szakításról, kibékülésről, ágyról és arról, hogy egy óriási buli után Danny (Rob Lowe) és Debbie (Demi Moore) a fiú lakásán kötnek ki. Az alkalmi együttlét szenvedélyes éjszakába torkollik, ami már-már egy hosszantartó kapcsolat kialakulásához vezetne, ha ez nem irritálná a fiú legjobb haverját (James Belushi). Ennek ellenére összeköltöznek, ám a hétköznapok során rájönnek arra, szeretkezni könnyebb, mint szeretni.

Lehet-e valaki úgy bűnöző, hogy közben az emberek javát is szolgálja? Nos, a fiatalkori botlását követően a társadalomba beilleszkedni képtelen John *Wisdom* (1987) (Emilio Estevez) mindenesetre megpróbálja. A bankok nyilvántartási rendszere ellen indított akciójában a bájos Demi lesz segítőtársa.

Demi Emilio Estevez révén ismerkedett meg Bruce Willisszel, aki hamar felfigyelt a lányra. Hamarosan együtt kezdtek járni, majd a *Wisdom*-film forgatását követően összeházasodtak. Egy évvel később megszületett kislányuk, Rumer. Házasságuk nem éppen nyugalmas, kiegyensúlyozott párkapcsolat mintaképe – a hollywoodi pletykalapok a legtutibb botrányokozó színészházaspárként tartják őket számon. Bruce egy meglehetősen durva, kötekedő fickó, aki mindig is híres volt a túlkapásairól, ám saját bevallása szerint a Demivel kötött házassága óta szobacicussá változott. A cicusnak azonban éles karmai is vannak, s a búvársajtó legnagyobb örömére használja is azokat. A hollywoodi botránykönyv oldalain olvasható az a történet is, amit Demi mondott el az újságíróknak. A *Halálos gondolatok* (1990) forgatásán történt a dolog. Az eddigi egyetlen közös filmjükben, egy gyilkossági drámában – a kicsit homályos és bonyolult thrillerben egy furcsa háromszög alakul ki egy házaspár és a feleség barátnője között, amely végül tragédiába torkollik, s a forgatókönyv szerint többször is verekedniük kell egymással. Egy ilyen felvétel alkalmával Bruce annyira felszívta magát, hogy a félholt Demit úgy kellett kimenteni kezei

Az Eszelős szivatásban

Mi történt az elmúlt éjjel?

Demi MOORE filmjei:

Hangok (Choices, 1981) r: Silvio Narizzano
Parazita (Parasite, 1982) r: Charles Band
General Hospital (1982–84, TV-sorozat)
Szerelmes doktorok (Young Doctors in Love, 1983) r: Garry Marshall
Rió bűne (Blame It On Rio, 1984) Stanley Donen
Fotósszerelem (No Small Affair, 1984) r: Jerry Shatzberg (Videa)
St. Elmo tüze (St. Elmo's Fire, 1986) r: Joel Schumacher (MOKÉP Videókiadó)
Mi történt az éjjel? (About Las Night, 1986) r: Edward Zwick (MOKÉP Videókiadó)
Egy őrült nyár (One Crazy Summer, 1986) r: Savage Steve Holland
Wisdom (1987) r: Emilio Estevez (VICO)
A hetedik jel (The Seventh Sign, 1988) r: Neil Jordan (Duna Film)
Ghost (1990) r: Jerry Zucker (Duna Film)
Halálos gondolatok (Mortal Thoughts, 1990) r: Alan Rudolph
Eszelős szivatás (1991) (Intercoin)
Kedvesem a hentesen (The Butcher' wife, 1997) hamarosan a mozikban

A hetedik jel

közül. A neves házaspár egyébként ott folytatta, ahol abbahagyta, bár azóta némileg nyugodtabban zajlik az élet körülöttük. Különösen Demi második terhessége óta. Igaz, nem hazudtolta meg magát, a terhesen készített meztelen képeivel sikerült felkavarnia fél Amerikát. De térjük még vissza a '80-as évek végéhez.

Demi ekkor már minden évben megkapta a maga főszerepét, a *Wisdom* után a gonosz erőkkel szembeszálló fiatal anya szerepét Cari Shultz intelligens természetfeletti thrillerjében, *A hetedik jel*ben (1988), a süketnéma kislányát egyedül nevelő szép Molly figuráját Neil Jordan reverenda-remake-jében, a *Nem vagyunk mi angyalok*ban (1989).

1990-ben azután következett a *Ghost*, amely egy csapásra a legnagyobb sztárok közé emelte. Jerry Zucker lágy horrorfilmjében, könnyfacsaró szellemtörténetében a magára maradt Mollyt játssza, akinek sejtelme sincs arról, hogy meggyilkolt szerelmesének szelleme kísértetként a Földön maradt. *„Azt hiszem, amikor elveszítünk valakit, mindnyájan arra vágyunk, bárcsak visszajöhetne még"* – mondja Demi. *„Molly Jensen számára megadatik a lehetőség, hogy végső búcsút mondjon Samnek, s megbizonyosodjon afelől, hogy ahová Sam megy, ott lesz a szerelem."*

A forgatókönyvíró Bruce Joel Rubint elsősorban az a kérdés foglalkoztatta, vajon milyen érzései támadhatnak annak, aki hirtelen felismeri, hogy az életből egy anyagtalan világba, egy új univerzumba kerül át. A filmben ennek ellenére döntő szerepet kapott a régi, hagyományos dimenzió is, melynek koordinátái adják a Demi Moore és Patrick Swayze közötti szerelmi jelenetek színterét is. Ez már csak azért is érdekes, mert Demi emiatt ismét a botránylapok címoldalára került. Swayze felesége, Lisa ugyanis rettenetesen féltékeny lett rá, s a két nő össze is kapott a szellemfin, nagy veszekedős jeleneteket produkálva. Patricknek mindenesetre tetszett a dolog: *„már a próbák alatt előre látható volt, hogyan fog viselkedni. És ha Lisa féltékeny, én azt szépnek találom. Az ilyesmi növeli az ember önbizalmát".*

Mindennek ellenére egyre inkább úgy fest, kezd egyenesbe jönni Demi Moore élete. A *Ghost*tal pályafutásának eddigi legmagasabb csúcsára ért, kedvére válogathat a forgatókönyvek között. 1990 végén két hónap alatt forgatta le Terry Hughes rendezésében a

A Wisdomban, Emilio Estevezzel

A Ghostban Whoopi Goldberggel

Kedvesem a hentesem című filmet, melyben egy életkedvvel teli, heves feleséget alakít, aki azt akarja, hogy szeressék. Partnere Jeff Daniels (*Valami vadság*, *Becéző szavak*, Ragtime.)

Még terhesen is forgatott – az *Eszelős szivatás* (1991) című eszelős vígjátékot ugyancsak láthattuk –, de már előkészületben vannak a legújabb filmjei. A családi botrányokról is egyre kevesebbet hallani, házassága vélhetően stabilizálódik az újabb gyermekkel, hiszen azt Bruce is nagyon akarta. Minden esély megvan tehát arra, hogy Demi Moore-ból boldog és kiegyensúlyozott színésznő, feleség és anya váljék.

Filmjeinek javát szerencsére megtaláljuk a hazai tékákban.